

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE (ÚPN-O) TRENČIANSKE BOHUSLAVICE

PRIESKUMY A ROZBORY

TEXTOVÁ ČASŤ

OBSAH:

1. ÚVOD

- 1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE
- 1.2 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA
- 1.3 ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ

2. PRIESKUMY A ROZBORY

- 2.1 PRIESKUMY A ROZBORY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA
- 2.2 PRIESKUMY A ROZBORY PRÍRODNÝCH PODMIENOK
- 2.3 PRIESKUMY A ROZBORY DEMOGRAFICKÉHO POTENCIÁLU A BYTOVÉHO FONDU
- 2.4 PRIESKUMY A ROZBORY SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY
- 2.5 PRIESKUMY A ROZBORY KULTÚRNYCH A HISTORICKÝCH HODNÔT
- 2.6 PRIESKUMY A ROZBORY HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE
- 2.7 PRIESKUMY A ROZBORY REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU
- 2.8 PRIESKUMY A ROZBORY DOPRAVNÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- 2.9 PRIESKUMY A ROZBORY TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- 2.10 PRIESKUMY A ROZBORY STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY
- 2.11 PRIESKUMY A ROZBORY ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU
- 2.12 ZHODNOTENIE PRIESTOROVÉHO PRIEMETU ODVETVOVÝCH KONCEPCIÍ, STRATÉGIÍ A ZNÁMYCH ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA

3. ZÁVERY

- 3.1 SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PRIESKUMOV A ROZBOROV

1. ÚVOD

1.1

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obstarávateľ: **OBEC TRENČIANSKE BOHUSLAVICE**
Trenčianske Bohuslavice 135, 913 07
IČO: 00 31 20 61
DIČ: 20 21 08 00 28
Starostka obce: Ing. Bibiana Naďová

Spracovateľ: **archpoint s. r. o.**
Trenčianska 1880/20
915 01 Nové Mesto nad Váhom,
v zastúpení: Ing. arch. Róbert Kimle,
Ing. arch. Rastislav Kočajda
(autorizovaný architekt (1260AA))

Osoba odborne spôsobilá pre obstarávanie ÚPP a ÚPD:
Ing. arch. Marianna Bogyová

Dátum: November 2015

DÔVODY OBSTARANIA ÚPD

Na vypracovanie novej územnoplánovacej dokumentácie obce existuje viacero dôvodov:

- od septembra 2003, kedy boli schválené Zmeny a doplnky k pôvodnému ÚPN (2001), uplynulo už vyše 12 rokov, počas ktorých sa významne zmenilo najmä verejné dopravné vybavenie a vyskytli sa nové zámery v území, tieto okolnosti majú vplyv na územný rozvoj obce a jeho väzby v širších vzťahoch,
- aktualizácia naposledy spracovanej a schválenej ÚPD,
- obec pre svoj ďalší plánovaný rozvoj potrebuje po pôvodnom ÚPN a jeho ZaD č.1 vypracovať nový ÚPN, od počiatkovej fázy prieskumov a rozborov, aby pre svoj ďalší rozvoj mala tento základný dokument rozvoja obce v podobe prehľadnej, aktuálnej a ucelenej,
- je potrebné komplexne zhodnotiť rozvoj obce a jej k.ú. vo väzbe na ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, pri ktorom boli od roku 2003 spracované už 2. ZaD vrátane záväznej časti,
- v obci je evidovaný záujem o výstavbu, je preto potrebný základný nástroj na jej riadenie a reguláciu,
- zabezpečenie optimálnych zásad vecnej a časovej koordinácie stavebnotechnických priestorových a územných aktivít v obci a priľahlej krajine.

Prieskumy a rozborov sú 1. etapou prác na novom ÚPN obce Trenčianske Bohuslavice. Cieľom prieskumov a rozborov je zdokumentovať aktuálny stav územia z hľadiska urbanizmu a hmotovo-priestorovej štruktúry, verejného dopravného a technického vybavenia územia, ako aj krajinnej štruktúry a ekológie v celom katastri s podrobnejším zameraním na jeho urbanizované (zastavané) územie. Po spracovaní PaR nasleduje fáza Zadania, po ktorého odsúhlasení sa vytvorí Návrh ÚPN obce a jeho Čistopis, spolu so záväznou časťou.

VYMEDZENIE ROZSAHU PaR

Prieskumy a rozboru pre ÚPN obce Tr. Bohuslavice sú zamerané na získavanie a aktualizáciu údajov z oblastí:

- prírodné podmienky (geológia, geomorfológia, hydrológia, rastlinstvo, živočíšstvo a pod.),
- demografia a populačné tendencie, bytový fond,
- občianska vybavenosť (služby),
- technická infraštruktúra,
- bývanie a s ním spojené funkcie,
- výroba, poľnohospodárstvo a PPF.

Prieskumy a rozboru sú orientované na získavanie a spracovanie údajov v rozsahu katastrálnych hraníc obce Tr. Bohuslavice k 30.11. 2015.

POUŽITÉ PODKLADY, DOKUMENTÁCIE, ZDROJE POZNANIA

ÚPN-O Trenčianske Bohuslavice vychádza z nadradenej ÚPD, ktorou je:

- Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (skrátene ÚPN-VÚC TK), ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/98 Z.z., uverejnená v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998,
- Zmeny a doplnky č. 1/2004 Územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja (ZaD č. 1/2004 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č.2 59/2004 dňa 23.6.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č. 7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bolo vyhlásené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004, dňa 23.6.2004.
- Zmeny a doplnky č. 2 územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja (ZaD č.2 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK, uznesením č. 297/2011 dňa 26.10.2011. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č. 8/2011, ktorým sa vyhlásili záväzné časti Zmien a doplnkov č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bolo vyhlásené Zastupiteľstvom TSK dňa 26.10.2011.

MAPOVÉ PODKLADY

- digitálna parcelná mapa k.ú. Trenčianske Bohuslavice
- mapy (výkresy) zo ZaD ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č. 2
- www.freemap.sk
- www.mapy.cz
- Google mapy
- Mapka GKÚ
- www.katasterportal.sk
- www.podnemapy.sk
- prílohy z Povodňového plánu záchranných prác
- Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska

POUŽITÉ ZDROJE

- ÚPN obce Tr. Bohuslavice z roku 2001, jeho ZaD č.1 z roku 2003 (autor Ing. arch. Ivan Boháč)
- ZaD ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č.2 - Textová časť, Záväzná časť
- kniha Trenčianske Bohuslavice, kolektív autorov, Uniprint s.r.o. Považská Bystrica
- <http://uzemia.enviroportal.sk/>
- <http://www.trencianskebohuslavice.sk>
- <http://www.sopsr.sk/natura/>
- <http://census2011.statistics.sk/>
- letecké snímky predmetného územia (CD nosič od OcÚ)
- vyjadrenia a stanoviská dotknutých orgánov, organizácií a správcov sietí

- Povodňový plán záchranných prác
- <http://demogeografia.webinfo.sk/>
- <http://www.sodbtn.sk/>

VYJADRENIA, KONZULTÁCIE A PODKLADY

- Obecný úrad Trenčianske Bohuslavice
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom - Odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom - Odbor krízového riadenia
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom - Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom - Pozemkový a lesný odbor
- Okresný úrad Trenčín - Odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Trenčín - Odbor výstavby a bytovej politiky
- Okresný úrad Trenčín - Odbor krízového riadenia
- Okresný úrad Trenčín - Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresný úrad Trenčín - Odbor opravných prostriedkov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne
- Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s., Trenčín
- SEPS - Slovenská elektrizačná prenosová sústava a.s., Bratislava
- ŠOP SR, CHKO Biele Karpaty, Nemšová
- Hydromeliorácie, š.p., Bratislava
- Slovak Telekom, a.s., Bratislava
- O2 Telefónica Slovakia, s.r.o.
- Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Bratislava
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín
- Trenčiansky samosprávny kraj
- Obvodný banský úrad v Prievidzi
- Ministerstvo obrany SR - Agentúra správy majetku Bratislava
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
- Ministerstvo životného prostredia
- Dopravný úrad - Divízia civilného letectva
- Dopravný úrad - Divízia vnútrozemskej plavby
- Železnice SR, GR, odbor stratégie, odbor expertízy
- Obec Beckov
- Štátny geologický úrad Dionýza Štúra
- Slovenská správa ciest
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Piešťany
- Krajské riaditeľstvo policajného zboru, Trenčín

1.2

VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA

Riešené aj záujmové územie je vymedzené katastrálnym územím obce Trenčianske Bohuslavice, ktorého rozloha činí 640,5 ha. Obec patrí do okresu Nové Mesto nad Váhom v Trenčianskom kraji. Najbližšími centrami osídlenia sú mestá Nové Mesto nad Váhom (7,5 km), Trenčín (21 km) a Piešťany (26 km).

Obec Tr. Bohuslavice leží na pravobrežnej terase Váhu pri ústí potoka Bošáčka a celej bošáckej doliny do tejto rieky, medzi vrchom Hájnica a Tureckým vrchom, v podhorí Bielych Karpát. Chotár obce má rozlohu 640,5 ha. Poľnohospodárska pôda tvorí 45 % z celkovej plochy katastra (z toho orná pôda tvorí 81 %), nepoľnohospodárska pôda zaberá 55 % plochy k.ú. (z toho 63 % tvoria lesy).

Výmera k.ú. je	6 405 003	m ²
Výmera zastavaného územia je	574 350	m ²
Výmera mimo zastavaného územia je	5 830 653	m ²

Kód obce:	506 583
Nadmorská výška stredu obce:	198 m n.m.
Počet obyvateľov:	912 (r. 2013)
Priemerná hustota obyvateľstva:	142 ob. na 1 km ²

Kataster obce Trenčianske Bohuslavice hraničí s katastrálnymi územiami týchto obcí:

- na severe   - s k.ú. obce Bošáca,
- na západe   - s k.ú. obce Dolné Srnie,
- na juhozápade   - s k.ú. mesta Nové Mesto nad Váhom,
- na východe   - s k.ú. obce Beckov,
- na severovýchode   - s k.ú. obce Štvrtok (Trenčiansky kraj).

1.3

ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ

V súčasnosti riešený ÚPN-O Trenčianske Bohuslavice nahrádza (po schválení) Územný plán sídelného útvaru (ÚPN-SÚ) Tr. Bohuslavice, ktorý bol schválený dňa 2.8.2002 uznesením Obecného zastupiteľstva obce Trenčianske Bohuslavice o schválení ÚPN-O č. 165/2002. V roku 2003 bol vypracovaný Návrh zmeny ÚPN obce, a to doplnkom k textovej časti schváleného ÚPN-O - ZaD č. 1, ktoré boli opatrené schvaľovacou doložkou. Hlavným dôvodom pre obstaranie zmeny ÚPD bola zmena trasy železnice, ktorá výrazne zmenila dopravné napojenie obce aj celého mikroregiónu. So zmenou dopravného vybavenia územia súviseli aj zmeny v technickej infraštruktúre.

Podľa § 30 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. je obec ako orgán územného plánovania povinná najmenej raz za 4 roky preskúmať a prehodnotiť schválený územný plán.

Od septembra 2003, kedy boli schválené ZaD č. 1 k pôvodnému ÚPN (2001), uplynulo už vyše 12 rokov, počas ktorých sa významne zmenilo najmä verejné dopravné vybavenie a vyskytli sa nové zámery v území. Tieto okolnosti mali vplyv na územný rozvoj obce a jeho väzby v širších vzťahoch, preto sa obec Tr. Bohuslavice v priebehu roka 2015 rozhodla vypracovať nový ÚPN, nie ďalšie Zmeny a doplnky. Výsledkom nového ÚPN, od počiatkovej fázy PaR, bude lepšia prehľadnosť, celistvosť a aktuálnosť dokumentu.

Obec v súčasnosti pripravuje ďalší strategický dokument - PHSR obce.

2. PRIESKUMY A ROZBORY

2.1

PRIESKUMY A ROZBORY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

ŠIRŠIE VZŤAHY

V rámci administratívnoprávneho členenia územia Slovenskej republiky je obec Trenčianske Bohuslavice začlenená do okresu Nové Mesto nad Váhom v Trenčianskom kraji. Leží v západnej časti Trenčianskeho kraja, v susedstve okresného mesta Nové Mesto n/V, tvorí vstupnú bránu do bošáckej doliny. Obec predstavuje prevažne obytné sídlo so základnou občianskou vybavenosťou, nachádza sa tu však aj na vidiecke sídlo pomerne rozľahlá výrobná zóna.

Obec je členom Združenia obcí - Mikroregiónu Bošáčka. Ďalšími členmi mikroregiónu sú obce: Bošáca (s osadami Zabudišová a Rolincová), Haluzice, Zemianske Podhradie (s osadou Zbehová), Nová Bošáca (s osadami Kameničné, Španie, Bestinné, Šance, Grúň, U Ochodníckych, Predpoloma I, Predpoloma II). Mikroregión sa nachádza na česko-

slovenskom pohraničí v severozápadnej časti okresu Nové Mesto nad Váhom. Bošácka dolina patrí do pohoria Bielych Karpát. Tiahne sa v dĺžke 20 km od vrchu Veľký Lopeník (912 m) až po ústie potoka Bošáčka v Trenčianskych Bohuslaviciach. Preteká ňou potok Bošáčka, podľa ktorého sa nazýva mikroregión ležiaci v doline. Historické pramene hovoria, že koncom 12. storočia bola dolina husto osídlená eremitmi - pustovnými mníchmi z rádu Benediktínov z Nového Mesta nad Váhom, ktorí zmenili kláštorňý spôsob života za pustovnícky - eremitský. Z tohto obdobia má pochádzať aj názov doliny od slova eremita - bosonohý mních - bosák. Bošácka dolina je zaujímavá a lákavá destinácia pre turistov a ľudí, ktorí si chcú oddýchnuť od uponáhľaného mestského života. Celé územie Bošáckej doliny patrí do chránenej krajinej oblasti Biele Karpaty, v ktorej nájdeme mnoho prírodných krás. Je to ideálne miesto pre cyklistov a peších turistov (s nižším stupňom náročnosti), rovnako vhodné aj pre rodiny s deťmi. Bošácka dolina je známa viacerými zvykmi a tradíciami: pestovanie ovocných stromov, varenie slivkového lekváru, výroba destilátov, bošácky kroj.

Okres Nové Mesto nad Váhom patrí do považskej sídelnej rozvojovej osi celoštátneho významu. Obec je vzdialená od okresného mesta Nové Mesto nad Váhom 7,5 km, od krajského mesta Trenčín 21 km (po starej ceste), 26 km od mesta Piešťany (po starej ceste) a 110 km od centra hlavného mesta Bratislava (po D1).

Hlavnú sídelnú rozvojovú os v okrese Nové Mesto nad Váhom umocňujú hlavné dopravné koridory medzinárodného významu - cestné komunikácie (diaľnica D1, s ňou súbežná cesta I/61, cesta I/54 spájajúca okres s Moravou a pretínajúca sa s cestou I/61 v okresnom meste) a železničná trať Bratislava - Košice. Priamo obcou Tr. Bohuslavice prechádza cesta I/61 a trať BA - KE. K.ú. prechádza aj Biskupický kanál, s ktorým sa do budúcnosti uvažuje ako o vodnej ceste.

V súčasnosti má obec okolo 900 obyvateľov, ktorí sú zamestnaní v obci, okolitých obciach a mestách, alebo samostatne podnikajú.

V širších súvislostiach treba rešpektovať a podporovať väzby obce na vyššiu vybavenosť spádového okresného mesta Nové Mesto nad Váhom a krajského spádového mesta Trenčín, a tiež vzájomné väzby so susednými obcami (najmä Bošáca, Zemianske Podhradie a Haluzice), s ktorými majú Tr. Bohuslavice prirodzene silné vzťahy.

Hlavné rozvojové funkcie okresného sídla Nové Mesto nad Váhom predstavujú funkcie administratívno-správne, na ktoré nadväzuje rozvoj ďalších funkcií - napr. kultúry, vzdelávania, ekonomiky. Mesto je priemyselným centrom založeným na báze strojárstva, potravinárstva, stavebných hmôt, a i.

Rozvojový potenciál mesta Nové Mesto n/V vyplýva z jeho výhodnej dopravnej polohy a napojenia na dôležité medzinárodné dopravné koridory. Rozvoj uvedených funkcií znamená pre sídlo zaradenie v rámci sídelnej štruktúry ako sídlo regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií.

URBANISTICKÁ EKONÓMIA

Celková výmera katastrálneho územia je 6 405 003 m² (640,5 ha). Túto delíme na poľnohospodársku pôdu (286 ha) a nepoľnohospodársku pôdu (354 ha).

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy je nasledovná (2010):

	výmera (ha)	%
Orná pôda	232	80,94
Chmeľnice	0	0
Vinice	0	0,07
Záhrady	16	5,69
Ovocné sady	2	0,65
Trvalé trávnaté porasty	36	12,66
Poľnohospodárska pôda	286	

Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy je nasledovná:

	výmera (ha)	%
Lesný pozemok	224	63,1
Vodné plochy	37	10,52
Zastavané plochy a nádvoría	58	16,39
Ostatné plochy	35	9,99
Nepoľnohospodárska pôda	354	

Výmera parciel v zastavanom území je 574 350 m², mimo neho 5 830 653 m². Počet parciel v zastavanom území je 760, mimo zastavaného územia 568. Celkovo sa v k.ú. nachádza 1328 parciel. Kód k.ú. Tr. Bohuslavice je 864404.

ZÁKLADNÉ CHARAKTERISTIKY OBCE

Výmera k.ú. je	6 405 003	m ² (641 ha,)
Výmera zastavaného územia je	574 350	m ²
Výmera mimo zastavaného územia je	5 830 653	m ²
Kód obce:	506 583	
Názov okresu:	Nové Mesto nad Váhom	
Názov kraja:	Trenčiansky	
Mikroregión:	Bošáčka	
Nadmorská výška stredu obce:	198 m n.m.	
Počet obyvateľov:	912 (r. 2013)	
Priemerná hustota obyvateľstva:	144 ob. na 1 km ²	
PSČ:	913 07 (Bošáca)	
Telefónna predvoľba:	+421-32	
Prvá písomná zmienka:	1208	

ROZBOR URBANISTICKEJ ŠTRUKTÚRY OBCE

HMOTOVO-PRIESTOROVÁ CHARAKTERISTIKA

Trenčianske Bohuslavice sú pôvodne hromadná cestná dedina ležiaca na západnom Slovensku, pri ústí Bošáckej doliny do rieky Váh. Zastavané územie obce je vklinené medzi 2 prírodné dominanty - Turecký vrch (345 m n.m.) a vrch Hájnica (341 m n.m.), medzi ktorými preteká aj potok Bošáčka.

Obec - jej zastavané územie leží približne v strede severnejšej časti chotára. Architektonickou dominantou a zároveň kultúrne-pamiatkovo najhodnotnejšou stavbou je vzácna Kaplnka Panny Márie z bývalého Erdödyovského kaštieľa. Neďaleko kaplnky sa nachádza zvonica. Tieto 2 stavby sú jediné, ktoré sa zachovali z niekdajšieho areálu kaštieľa s príslušným francúzskym parkom a hospodárskymi stavbami.

FUNKČNÉ ČLENENIE

Základným urbanizovaným územím v k.ú. Tr. Bohuslavice je zastavané územie obce, ktoré sa nachádza v strede severnejšej časti chotára.

Základná funkcia súčasného vidieckeho sídla - obytná, je tu zastúpená prevažne samostatne stojacimi rodinnými domami, okrem nich tu nachádzame 11 bytových domov. Obytná funkcia je rozložená rovnomerne v rámci celého zastavaného územia.

V obci sú zastúpené niektoré základné druhy občianskej vybavenosti (OV) a služieb. OV nie je združená v jednej lokalite, obci chýba centrálny priestor so zhusteným zastúpením zariadení OV, ktorý by slúžil ako centrum obce. Možno uviesť, že občianska vybavenosť je sústredená najmä v južnej časti obce. Je tu Obecný úrad, MŠ, ambulancia lekára, lekáreň, knižnica, kostol, potraviny, mäsiarstvo, pohostinstvá, pošta, kaderníctvo. V severnejšej časti zast. územia sú zo zariadení OV umiestnené hasičská zbrojnica a penzión Žákovíc. OV je ďalej sústredená aj za železničnou traťou, resp. medzi traťou a cestou I/61. Nachádzame tu železničnú stanicu, čerpaciu stanicu PHM, motorest, obchodné a výrobné-skladové

prevádzky. V areáli Hydrostavu je turistická ubytovňa s reštauráciou. Zo základných typov zariadení OV v obci nenachádzame základnú školu.

Ďalším urbanizovaným územím v k.ú. je okrem obce areál bývalého Hydrostavu, niekdajšieho významného štátneho podniku. Areál a jeho budovy dnes využíva viacero súkromných firiem na podnikateľské účely - výroba, skladovanie. Primárne sa ale jedná o areál so strojárskou výrobou. Výrobná zložka sídla je teda umiestnená od obce za bariérou tvorenou železnicou a hlavnou cestou. V k.ú. sa nenachádza areál bývalého JRD. Na západnom okraji k.ú., na hraniciach katastrov Dolné Srnie a Tr. Bohuslavice leží významná plocha technickej infraštruktúry - areál elektrickej stanice Bošáca.

Rekreačná zložka sídla je reprezentovaná areálom okolo futbalového ihriska, kde sa okrem samotného ihriska so šatňami nachádza športová hala s kolkárňou. Vedľa futbalového ihriska je cvičné hasičské ihrisko. Rekreácia je sústredená na západnom okraji obce, za potokom Bošáčka.

Obec spravuje 2 miestne cintoríny, ktoré ležia neďaleko seba a oddelené sú len úzkou ulicou a pozemkom s rodinným domom. Dom smútku je umiestnený pri novšom areáli pohrebiska.

Limitujúce faktory, ktoré sa v riešenom území nachádzajú:

- Ochranné pásmo PHO vodných zdrojov Štvrtok nad Váhom a Čachtice - Teplička
- Letecké ochranné pásma (ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru) letiska Trenčín
- Ochranné pásmo železnice
- Ochranné pásmo cesty I. a III. triedy
- Ochranné pásma prírodných rezervácií Turecký vrch a Hájnica
- Ochranné a bezpečnostné pásma zariadení a sietí technickej infraštruktúry
- Ochranné pásma vodných tokov
- Hydromelioračné zariadenia
- Ochranné pásmo lesa
- Ochranné pásmo cintorína
- Záplavové čiary zobrazené na mapách povodňového ohrozenia

2.2

PRIESKUMY A ROZBORY PRÍRODNÝCH PODMIENOK

GEOGRAFICKÉ, GEOLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY ÚZEMIA

Trenčianske Bohuslavice sa rozprestierajú v Považskom podolí na pravobrežnej terase Váhu pri ústí potoka Bošáčka do Váhu. Nadmorská výška v strede obce dosahuje 198 m n.m. Vstup do obce lemuje z južnej strany Turecký vrch (345 m n.m.), ktorého severnú časť tvorí lesostep a južnú skalnaté bezlesie. Obidve sú súčasťou prírodnej rezervácie Turecký vrch so vzácnymi teplomilnými druhmi rastlín a živočíchov. Zo severnej strany Trenčianske Bohuslavice chráni hrebeň Hájnica (341 m n.m.), ktorej južné svahy sú rovnomennou prírodnou rezerváciou s trávnatou teplomilnou flórou s pomerne bohatým výskytom hlaváčka jarného.

Územie Trenčianskych Bohuslavíc patrí do povodia Váhu, odvodňuje ho Bošáčka, ktorá pramení v Bielych Karpatoch. Výmera chotára predstavuje 641 ha. Kataster obce má dve rozdielne časti. Južná je časťou nivy Váhu a má výlučne rovinný charakter. Severná, začínajúca sa zúženinou medzi Tureckým vrchom a Hájnica je pahorkatinná. Svahy majú sklon SZ - JV smerom k nive potoka Bošáčka, ktorá je najnižším miestom územia (180 m n.m.).

Prevažná časť chotára je odlesnená. Väčšiu lesnú plochu tvorí len masív Turecko v jeho južnej časti. Na druhej strane je rozlohou menšia Hájnica, ktorá má okrem zalesnenej plochy i úžitkovú poľnohospodársku plochu. Podklad poľnohospodárskej pôdy tvoria odolné

vápence s výraznými tvrdošmi. Samotná pôda má charakter nivný a lesný, nachádzajú sa tu i rendziny.

Popri fragmentoch nížinných a podhorských lužných lesov sú najrozšírenejším lesným spoločenstvom v chotári dubovo-hrabové karpatské lesy. Hlavnými drevinami sú dub zimný a hrab obyčajný. Ďalej sú primiešané čerešňa vtáčia, javor poľný, agát biely, borovica čierna, jaseň mannový a lipa malolistá. V pásme riečnej nivy sú to brest hrabolitý, jaseň štíhly, jaseň úzkolistý, jeľša lepkavá, topole a vrby.

Cez juhovýchodný okraj k.ú. obce preteká vodohospodársky najvýznamnejšia slovenská rieka Váh. V minulosti rieka tvorila spleť mŕtvych ramien, obtočníkov, suchých korýt a ostrovov. Po regulačných prácach a dokončení vodných diel (Vážskej kaskády) sa prírodné pomery v tejto oblasti výrazne zmenili. K.ú. obce Tr. Bohuslavice je súčasťou povodia rieky Váh. Je odvodňované Váhom, potokom Bošáčka a Haluzickým potokom. V zmysle vyhl. č. 211/2005 Z.z. sú vodné toky Biskupický kanál s Váhom a Bošáčka zaradené medzi vodohospodársky významné vodné toky, ostatné vodné toky sú drobné vodné toky. V riešenom k.ú. je na potoku Bošáčka vybudovaná sedimentačná nádrž. Správca vodných tokov na území obce je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Piešťany.

V k.ú. obce sú evidované výhradné ložiská s určeným dobývacím priestorom (630), nie sú tu zaregistrované zosuvy, predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Evidovaná je 1 skládka odpadu, ktorá bola prekrytá a upravená terénymi úpravami.

FLÓRA OKOLIA TRENČIANSKÝCH BOHUSLAVÍC

Rastlinný kryt je na rôznych územiach rôzny. Túto okolnosť si všímali ľudia už od dávnych čias. Rastlinná pokrývka určitého územia závisí od podkladu, polohy (nadmorská výška, expozícia, pásmo na zemeguli) a podnebia. Dnešný stav je výsledkom dlhodobého vývoja. Z regionálneho fyto geografického (rastlinno - zemepisného) hľadiska územie Trenčianskych Bohuslavíc sa nachádza na severnej hranici rozšírenia panónskej flóry (Pannonicum), v rámci ktorej patrí do obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum). Do tohto fyto geografického obvodu spadá len výbežok Podunajskej nížiny, ktorá zasahuje svojimi severnými výbežkami ako Podunajská pahorkatina údolím Váhu po Beckov (tzv. Beckovská brána).

Prehľad typov vegetácie:

Na území okolia Trenčianskych Bohuslavíc predstavujú prirodzenú vegetáciu tieto rastlinné spoločenstvá:

- U Lužné lesy nížinné *Ulmenion*
- Al Lužné lesy podhorské a horské *Alnenion glutinoso - incanar*
- C Dubovo-hrabové lesy karpatské *Carici pilosae - Carpinenion betuli*
- Q Dubové xerothermofilné lesy submediteránne a skalné stepi
Quercion pubescenti
- Qc Dubovo-cerové lesy *Quercetum petraeae cerris*

Zoznam ohrozených druhov

V chotári Tr. Bohuslavíc sa nachádzajú rastlinné druhy, ktoré si vyžadujú zvláštnu pozornosť a ochranu. Podľa stupňa ohrozenia ich môžeme roztriediť do kategórie:

- C I Kriticky ohrozené taxóny: vstavač trojzubý *Orchis tridentata Scop.*
- C II Veľmi ohrozené taxóny: jaseň mannový *Fraxinus ornus L.* vstavač obyčajný *Orchis morio L.* vstavač bledý *Orchis pallens L.*
- C III Ohrozené taxóny: hlaváčik jarný *Adonis vernalis L.* jasenec biely *Dictamnus albus L.* vstavač vojenský *Orchis militaris L.* zanoväť rakúska *chamaecytisus austriacus /L./ Link.*
- C IV Vzácnnejšie taxóny, ktoré si vyžadujú pozornosť: čerešňa krovitá *Cerasus fruticosa /Pall./ Woron.* kozinec vičencovitý *Astragalus onobrychis L.* ľan tenkolistý *Linum tenuifolium L.* medunka medovkolistá *Melittis melissophyllum L.* rebríček panónsky *Achillea*

annonica Scheele veternica lesná *Anemone sylvestris* L. zemežlč menšia *Centaurea erythraea* Raf.

ŽIVOČÍŠTVO

Podobne ako flóra, je aj fauna v katastrálnom území Trenčianskych Bohuslavíc veľmi pestrá. Táto pestrosť je výsledkom zložitého historického vývoja. Zo zoogeografického hľadiska je Slovensko súčasťou palearktiskej oblasti, ktorá sa člení na menšie jednotky. Na územie Slovenska prenikajú dve zoogeografické zóny: zóna listnatých hájov - lesná zóna - zona nemorum, ktorá zaberá väčšiu časť územia vrchovského Karpatského systému a zóna stepí - zona tesquorum, ktorá zaberá južnú časť Slovenska - Podunajskú - panónsku nížinu. Obe zóny sú súčasťou eurosibírskej podoblasti. Pozdĺž výbežkov prenikajú údoliami riek mnohé panónske, pontické a mediteránne druhy z teplejších južných oblastí Európy ďaleko do vnútrozemia, a teda aj do teplých okrajových oblastí spodnej časti Bošáckej doliny. Stretávame sa s nimi v prírodnej rezervácii Turecký vrch a v prírodnej rezervácii (pôvodne chránenom nálezisku) Hájnica. Z nich sú mnohé vzácne a ohrozené, napríklad modlivka zelená a jašterica zelená. Na sledovanom území sa nachádzajú tieto živočíšne spoločenstvá: spoločenstvo skalných stien, brál a skalných zvozov, spoločenstvo hôr, spoločenstvo polí a lúk, spoločenstvo ľudských sídlisk a spoločenstvo vôd. Bošácka dolina ústi do Podunajskej nížiny pomerne úzkym hrdlom medzi Hájnica a Tureckým vrchom. Na pestrosti fauny Trenčianskych Bohuslavíc sa podieľa aj riečka Bošáčka a priľahlá časť rieky Váh.

Vyššie stavovce

Ryby - trieda: Pisces

Hlavným tokom Bošáckej doliny je riečka Bošáčka, ktorá sa za Trenčianskymi Bohuslavícami vlieva do Váhu. O čistote jej vody svedčí prítomnosť raka riečného - *Astacus astacus*. Z pôvodných drobných druhov tu nachádzame čereblu obyčajnú - *Phoxinus phoxinus*, hlaváča obyčajného - *Cottus gobio* a h. pásonohého - *Cottus poecilopus*. Pravidelne je vysádzaný plôdik pstruha potočného - *Salmo trutta morpha fario* a pstruha dúhového - *Parasalmo gairdneri*. Nakol'ko Bošáčka ústi do Váhu, je možné v spodnej časti Bošáckej doliny zistiť výskyt druhov migrujúcich z Váhu. Z menších druhov je to slíž obyčajný - *Neoma-cheilus barbatulus* a hrúz obyčajný - *Gobio gobio*. Z väčších druhov jalec hlavatý - *Leuciscus cephalus*, plotica obyčajná - *Rutilus rutilus*, mrena obyčajná - *Barbus barbus* a dokonca štika obyčajná - *Esox lucius*. Nakol'ko kataster obce zahŕňa aj časť Vážskeho kanálu, zmienime sa aj o ichthyofaune tohto vodného toku. Vyskytuje sa tu pôvodná divoká forma kapra dunajského - *Cyprinus carpio carpio*, ako aj vysádzané vyšľachtené formy - šupináč, lysec, zrkadlový. Do rovnakej skupiny patrí lieň - *Tinca tinca* s výborným mäsom. Z tzv. bielych alebo plevných rýb okrem spomínaného jalca a plotice je to belička - *Alburnus alburnus*, nosál - *Vimba vimba*, plesť - *Blicca bjoerkna*, pleskač sivý - *Abramis balerus*, pleskač vysoký - *Abramis brama danubii*, karas - *Carassius carassius* a jediný dravec tejto skupiny boleň - *Aspius aspius*. Z dravcov okrem šuky je to zubáč obyčajný - *Stizostedion lucioperca* a jeho menší príbuzný ostriež - *Perca fluviatilis*. Ďalej jediný zástupca treskovitých rýb žijúci u nás - mieň - *Lota lota* a najväčšia naša ryba sumec - *Silurus glanis*. Medzi dravce patrí tiež úhor - *Anguilla anguilla*, ktorý týmto územím prechádza na svojej ceste proti prúdu a neskôr späť.

Obojživelníky - trieda: Amphibia

Ako už napovedá názov, sú to živočíchy viazané vo svojom vývoji na vodu a v dospelosti žijú na suchu. Z chvostnatých druhov sú to mloky a druhá skupina sú žaby. Do doby odvodňovania a rekultivácie sa na sledovanom území vyskytoval hojne mlok obyčajný - *Triturus vulgaris* a vzácnejšie mlok veľký - *Triturus cristatus*. Jediný druh mlokov, ktorý sa tu zachoval, je salamandra škvrnitá - *Salamandra salamandra*. Zo skupiny žiab sa tu okrem skokanov vyskytuje ropucha zelená - *Bufo viridis*, ropucha obyčajná - *Bufo bufo* a vzácne pri Váhu hrabavka škvrnitá - *Pelobates fuscus*.

Plazy - trieda: Reptilia

Ako už bolo spomenuté v úvodnej časti, na Tureckom vrchu je možné stretnúť jaštericu zelenú - *Lacerta viridis*. Tento teplomilný druh tu má najsevernejšiu lokalitu výskytu. Hojnejším druhom je jašterica obyčajná - *Lacerta agilis*. Oba druhy patria medzi ohrozené. Prechodom medzi jaštericami a hadmi je slepúch lámavý - *Anguis fragilis*, ktorý žije v hustých krovinných porastoch. Zo skupiny hadov sa v tejto oblasti možno stretnúť s užovkou stromovou (hadom hôrnym) - *Elaphe longissima*. Tento náš najdlhší had dorastá do 150 - 200 cm. Nakol'ko požiera drobné hlodavce, patrí medzi chránené živočíchy. V blízkosti vodných tokov žije užovka obyčajná - *Natrix natrix*. Na suchých kamenistých stráňach užovka hladká (zmijovec hladký) *Coronella austriaca*, ktorú si ľudia podľa tmavohnedých frakov na chrbte často zamieňajú s vretenicou a zbytočne ju zabíjajú. Je to veľmi užitočný a chránený druh.

Vtáky - trieda: Aves

Zo skupiny vodných vtákov sem okrem husi divej - *Anser anser* a kačice divej *Anas platyrhynchos* zalieta bocian čierny - *Ciconia nigra*, biely - *Ciconia ciconia* a volavka popolavá - *Ardea cinerea*. Časté sú tiež čajky, hlavne čajka smečivá - *Larus ridibundus*. V brehoch Bošáčky hniezdi rybárík riečny - *Alcedo atthis* a vodnár

potočný - *Cinclus cinclus*. Z d'atlov je najčastejší d'ater veľký - *Dendrocopus major*. Z radu spevavcov je to škvránok - *Alauda arvensis*, belorítka - *Delichon urbica*, lastovička - *Hirundo rustica*, trasochvost biely - *Motacilla alba*, žltouchvost domový - *Phoenicurus ochruros*. Hniezdi tu slávik krovinový - *Luscinia megarhynchos*, drozd čierny - *Turdus merula*, plavý - *T. philomelos*, brhlík - *Sitta europaea*, kôrovník krátkoprstý - *Certhia brachydactyla*, dlhoprstý - *C. familiaris*, sýkorka veľká - *Parus major*, belasá - *P. caeruleus*. Bežná je pinka - *Frigilla coelebs*, červienka - *Erithacus rubecula*, strnádka lúčna - *Emberiza calandra*. Aj v zime spieva oriešok hnedý - *Troglodytes troglodytes*. Z ozdobných druhov je to stehlík pestrý - *Carduelis carduelis*, hýl' - *Pyrrhula pyrrhula*, glezg - *Coccothraustes coccothraustes*. Pri l'ud'och žije vrabec domový - *Passer domesticus*, v porastoch medzi poliami vrabec poľný - *P. montanus*. Z krkavcovitých je hojná straka - *Pica pica*, sojka - *Garrulus glandarius*, vrana - *Corvus corone* a havran - *Corvus frugilleus*. Na Tureckom vrchu hniezdi krkavec čierny - *Corvus corax*. Výpočet druhov zd'aleka nie je úplný, iba informačný. Je však potrebné vedieť, že väčšina z nich patrí medzi ohrozené druhy.

Cicavce - trieda: Mammalia

Najviac vyvinutá a najvyššie stojaca skupina živočíchov. Z radu hmyzožravcov je najznámejší jež západný - *Erinaceus europaeus*, chránený druh. Chránená je tiež duloznica menšia - *Neomys anomalus*. V potokoch žije duloznica väčšia - *N. fodiens* a príbuzný piskor obyčajný - *Sorex araneus*. Chránené sú tiež: bielozúbka krpatá - *Crocodylus suaveolens*, dlhochvostá - *C. russula* a bielobruchá - *C. leucodon*. Medzi hmyzožravce patrí aj krt obyčajný - *Talpa europaea*. Dvojitozubce sú príbuzné hlodavcom. V minulosti tu bol hojný králik divý - *Orctolagus cuniculus*, ktorého výskyt nebol v poslednej dobe potvrdený. Znížil sa počet zajacov poľných - *Lepus europaeus*. Z pravých hlodavcov tu žije veverica stromová - *Sciurus vulgaris*, sysel' - *Citellus citellus*, hraboš poľný - *Microtus arvalis*. V kroviskách je hojný plšík lieskový - *Musccardinus avellanarius*, ryšavka krovinná - *Apodemus sylvaticus* a žltohrdlá - *A. flavicollis*. Hojný je tiež hrdziak lesný - *Clethrionomys glareolus*. Častým škodcom je hryzec vodný - *Arvicola terrestris*. V Bošáčke a jej okolí žije ondatra pižmová - *Ondatra zibethica*, druh dovezený zo Severnej Ameriky. Z radu šeliem je najčastejšia líška hrdzavá - *Vulpes vulpes*. V blízkosti ľudských príbytkov je častý tchor tmavý - *Mustella putorius* a príbuzná lasica - *M. nivalis*. Prichádza sem tiež kuna skalná - *Martes foina*. Z radu párnokopytníkov je v tejto oblasti najpočetnejší srnec lesný - *Capreolus capreolus*. Zriedkavejší je diviak - *Sus scrofa* a jeleň - *Cervus elaphus*. Vzácný je výskyt daniela škvrnitého - *Dama dama*. Najväčším a najzávažnejším chráneným druhom tohto radu, ktorý sa sem sporadicky dostáva na ľahu, je los mokrad'ový - *Alces alces*. Takto bol nájdený aj utopený los pri elektrárni pod Tureckým vrchom v roku 1988.

GEOLOGICKO - LITOLOGICKÉ POMERY

Záujmové územie zo SZ ohraničujú svahy úpätia Bielych Karpát. Od JZ až k Novému Mestu n/V zasahuje severný výbežok Malých Karpát. V smere SZ - JZ tečie Váh. Z týchto faktov vyplýva aj geologicko - litologická stavba územia. Vyššie hornatejšie časti patriace k vnútornému okrsku Karpatského bradlového pásma sú tvorené čistými vápencami, no bežne nachádzame slienité vápence s väčším alebo menším obsahom ílovitej zložky. Úpätia kotliny sú pokryté sprašovými pokryvmi veľmi typických vlastností. Sú silne vápenaté, vytvorili sa na nich hlboké hnedozeme. Len ojedinele nachádzame ostrovky odvápnených sprašových hĺn. Časť územia, nachádzajúca sa v nive Váhu je tvorená vápnitými nivnými uloženinami. V týchto miestach sú plytké až stredne hlboké pôdy.

2.3

PRIESKUMY A ROZBORY DEMOGRAFICKÉHO POTENCIÁLU A BYTOVÉHO FONDU

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Hlavné stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

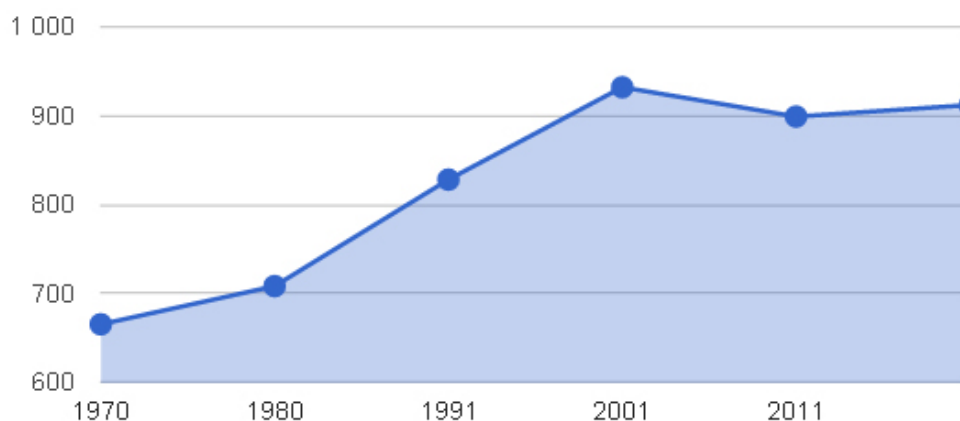
Na základe prvej celouhorskej štatistiky - povinného sčítania ľudu za Jozefa II. v rokoch 1784 - 1787 - sa dozvedáme, že v obci bolo (za Erdödyho) 29 domov, 44 rodín, 280 obyvateľov. Prvé úradné sčítanie obyvateľstva bolo vykonané v roku 1869 a ďalej pokračovalo zhruba v 10-ročných intervaloch. Počet obyvateľov sa z počiatočného čísla 314 za 80 rokov zdvojnásobil a nezaznamenal väčší pokles za celé obdobie rokov 1869 – 1991. Výnimku tvoria iba 2 obdobia. Prvé obdobie rokov 1910 – 1921, kedy počet obyvateľov poklesol zo 465 na 454. Druhý pokles počtu obyvateľov bol zaznamenaný v období 1961 – 1970, kedy klesol zo 678 na 665. Naopak, počet obyvateľov výrazne stúpol v období 1930 – 1950, čo súvisí s výstavbou závodu Hydrostav, kt. začala r. 1949. Celkovo môžeme zhodnotiť, že obec charakterizuje pozvoľný rast obyvateľstva bez výrazných výkyvov

a extrémov. V roku 1997 mala obec 927 obyvateľov. Vzhľadom na veľkosť obce výrazný úbytok obyvateľstva možno sledovať medzi rokmi 2004 (kedy počet ľudí dosiahol svoj vrchol - 947) a 2011, kedy za 7 rokov populácia klesla o 48 obyvateľov. Od r. 2011 stav obyvateľstva opäť pomaly rastie.

Vývoj počtu domov môžeme rozdeliť na 2 časti. Prvá časť spadá do obdobia r. 1880 – 1921, kedy sa počet domov pohybuje v rozmedzí 51 – 71. Druhú časť tvorí obdobie 1921 – 1991 a je charakterizovaná rastom počtu domov. Extrémny rast počtu domov predstavujú najmä roky 1980 – 1991, ich počet vzrástol za toto krátke obdobie zo 177 na 263. Veľký vplyv na výstavbu domov mala výhodná poloha pri hlavnej železničnej trati, prítomnosť závodu Hydrostav a blízkosť okresného aj krajského mesta.

Vývoj počtu obyvateľov v obci Trenčianske Bohuslavice:

1970:	665		
1980:	708	[rozdiel 1980-1970: 43]	(prírastok)
1991:	828	[rozdiel 1991-1980: 120]	(prírastok)
2001:	932	[rozdiel 2001-1991: 104]	(prírastok)
2011:	899	[rozdiel 2011-2001: -33]	(úbytok)
2013:	912	[rozdiel 2013-2011: 13]	(prírastok)

Vývoj počtu obyvateľov za posledné roky podľa pohlavia:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Muži	453	462	463	469	467	469	467	463	464	463	458
Ženy	461	474	473	477	480	466	463	458	457	456	447
Spolu	914	936	936	946	947	935	930	921	921	919	905

Údaje o živonarodených obyvateľoch podľa pohlavia:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Muži	-	-	-	-	3	2	5	-	4	4	3
Ženy	-	-	-	-	4	2	3	4	3	6	2
Spolu	0	0	0	0	7	4	8	4	7	10	5

Údaje o zomretých obyvateľoch podľa pohlavia:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Muži	-	-	-	4	3	2	9	1	4	5	6
Ženy	-	-	-	-	2	8	6	1	2	3	5
Spolu	0	0	0	4	5	10	15	2	6	8	11

Údaje o prirodzenom prírastku alebo úbytku podľa pohlavia:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Muži	-	-	-	-4	-	-	-4	-1	-	-1	-3
Ženy	-	-	-	-	2	-6	-3	3	1	3	-3
Spolu	0	0	0	-4	2	-6	-7	2	1	2	-6

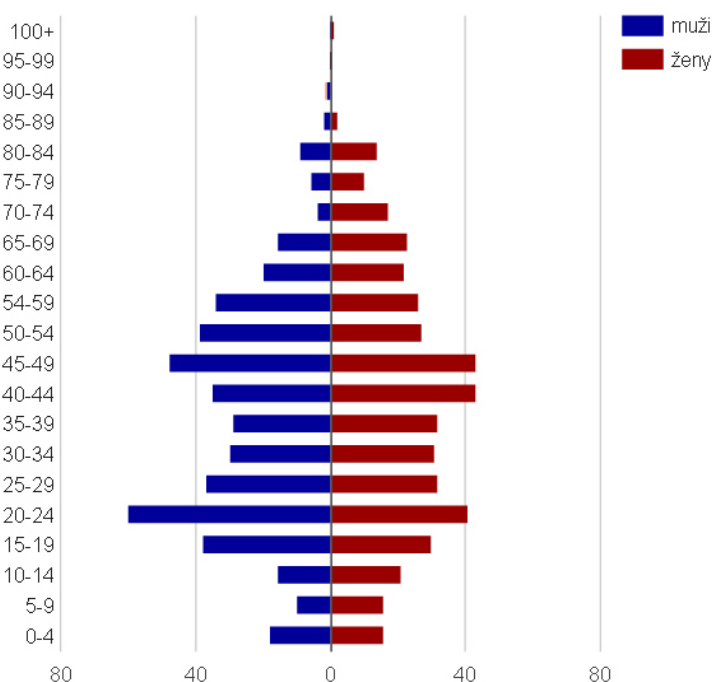
Súhrnný vývoj počtu obyvateľov v obci Trenčianske Bohuslavice:

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2013
Počet	314	365	378	413	465	454	492	628	678	665	708	828	932	912

VYBRANÉ VÝSLEDKY ZO SČÍTANIA OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV 2011

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia:

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	18	16	34	2
5 - 9	10	16	26	-6
10 - 14	16	21	37	-5
15 - 19	38	30	68	8
20 - 24	60	41	101	19
25 - 29	37	32	69	5
30 - 34	30	31	61	-1
35 - 39	29	32	61	-3
40 - 44	35	43	78	-8
45 - 49	48	43	91	5
50 - 54	39	27	66	12
55 - 59	34	26	60	8
60 - 64	20	22	42	-2
65 - 69	16	23	39	-7
70 - 74	4	17	21	-13
75 - 79	6	10	16	-4
80 - 84	9	14	23	-5
85 - 89	2	2	4	0
90 - 94	1	0	1	1
95 - 99	0	0	0	0
100 a viac	0	1	1	-1
nezistené	0	0	0	0
spolu	452	447	899	5

Obyvateľstvo podľa materinského jazyka:

jazyk	počet	podiel (%)
1.) Slovenský	853	94.88
2.) Maďarský	1	0.11
3.) Rómsky	0	0
4.) Rusínsky	0	0
5.) Ukrajinský	0	0
6.) Český	5	0.56
7.) Nemecký	0	0
8.) Poľský	1	0.11
9.) Chorvátsky	0	0
10.) Jidiš	0	0
11.) Bulharský	0	0
12.) Ostatný	1	0.11
13.) Nezistený	38	4.23

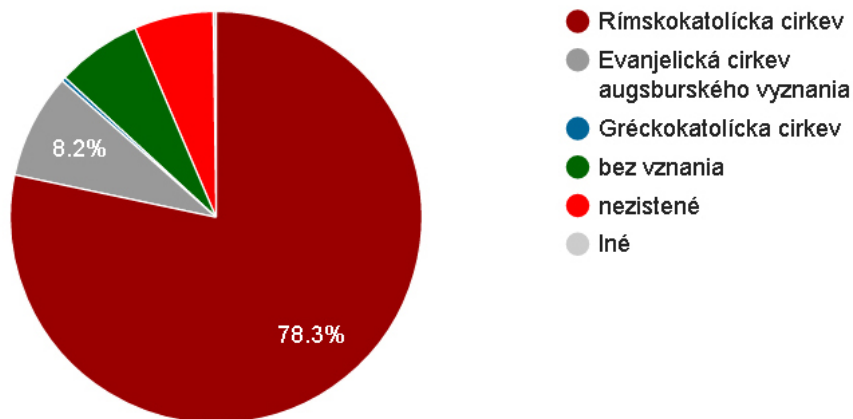
Obyvateľstvo podľa národnosti:

národnosť	počet	podiel (%)
1.) Slovenská	854	94.99
2.) Maďarská	1	0.11
3.) Rómská	0	0
4.) Rusínská	0	0
5.) Ukrajinská	0	0
6.) Česká	1	0.11
7.) Nemecká	0	0
8.) Poľská	1	0.11
9.) Chorvátská	0	0
10.) Srbská	0	0
11.) Ruská	0	0
12.) Židovská	0	0
13.) Moravská	1	0.11
14.) Bulharská	1	0.11
15.) Ostatné	0	0
16.) Nezistené	40	4.45

Obyvateľstvo podľa vierovyznania:

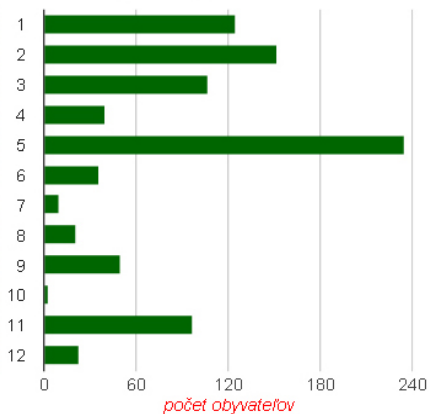
vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.) Rímskokatolícka cirkev	704	78.31
2.) Evanjelická cirkev augsburského vyznania	74	8.23
3.) Gréckokatolícka cirkev	3	0.33
4.) Reformovaná kresťanská cirkev	0	0
5.) Pravoslávna cirkev	0	0
6.) Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0
7.) Evanjelická cirkev metodistická	0	0
8.) Kresťanské zbory	0	0
9.) Apoštolská cirkev	1	0.11
10.) Bratská jednota baptistov	0	0
11.) Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	0
12.) Cirkev bratská	0	0
13.) Ústredný zväz židovských náboženských obcí	0	0
14.) Starokatolícka cirkev	0	0
15.) Cirkev československá husitská	0	0
16.) Novoapoštolská cirkev	0	0
17.) Bahájske spoločenstvo	0	0
18.) Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	0	0
19.) iné	1	0.11
20.) bez vyznania	60	6.67
21.) nezistené	56	6.23

Najpočetnejšie náboženstvá

Obyvateľstvo podľa vzdelania:

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) základné	125	13.9
2.) učňovské (bez maturity)	152	16.91
3.) stredné odborné (bez maturity)	107	11.9
4.) úplné stredné učňovské (s maturitou)	40	4.45
5.) úplné stredné odborné (s maturitou)	235	26.14
6.) úplné stredné všeobecné	36	4
7.) vyššie odborné vzdelanie	10	1.11
8.) vysokoškolské bakalárske	21	2.34
9.) vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	50	5.56
10.) vysokoškolské doktorandské	3	0.33
11.) bez školského vzdelania	97	10.79
12.) nezistené	23	2.56

ÚDAJE O BYTOVOM FONDĚ (2011)

Byty spolu	324
- z toho v rodinných domoch	228
- z toho v bytovkách	96
- z toho obývaných bytov	281
- z toho neobývaných bytov	41
Počet bytoviek	11
Počet RD	227

VYBRANÉ VÝSLEDKY ZO SČÍTANIA OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV 2011

Typy obydli - obývaných bytov (2011):

Obydlia spolu	Obývané byty	Iné obytl. jednotky	Kolektívne obydli	Nezistené
287	281	0	0	6

Byty podľa obdobia výstavby:

Byty spolu	Pred r. 1919	'19-'45	'46-'60	'61-'70	'71-'80	'81-'90	'91-'00	'01-'05	po 2006	Nezistené
324	11	23	33	28	47	88	20	11	17	46

Byty podľa typu budovy (2011):

Byty spolu	Byty v budovách s 1 bytom	Byty v budovách s 2 bytmi	Byty v budovách s 3 a viac bytmi	Byty v nebytových budovách	Nezistené
324	226	2	96	0	0

Byty podľa obývanosti (2011):

Byty spolu	Obývané byty	Neobývané byty	Nezistené
324	281	41	2

Obývané byty podľa formy vlastníctva (2011):

Byty obývané vlastníkom	Družstevné byty	Byty v nájme	Iná forma vlastníctva bytu	Nezistené
187	61	4	15	11

Vývoj počtu domov:

Rok	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Počet	51	48	71	63	58	95	119	134	149	177	263		

2.4

PRIESKUMY A ROZBORY SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Základná funkcia vidieka - obytná, je doplnená viacerými objektami občianskej vybavenosti, ktoré spolu s výrobou a rekreáciou vytvárajú základné zložky sídla.

Občiansku vybavenosť možno rozdeliť na komerčnú a nekomerčnú.

KOMERČNÁ VYBAVENOSŤ je v obci zastúpená týmito zložkami:

- Penzión a reštaurácia Žakovice
- Turistická ubytovňa Leo
- motorest pri čerpacej stanici PHM Benzinol
- čerpacia stanica Benzinol

- lekárň
- potraviny Coop Jednota
- mäsiarstvo
- pohostinstvo
- pohostinstvo Šimlovic
- predajňa Army Shop
- pošta (len podávacia, doručenie zásielok zabezpečené z pošty Bošáca)
- kaderníctvo

NEKOMERČNÚ VYBAVENOSŤ tvoria:

- Obecný úrad
- Materská škola
- Zdravotné stredisko – ambulancia praktického lekára pre dospelých
- Kaplnka nepoškvrneného počatia Panny Márie – filiálny kostol Farnosti Nanebovzatia Panny Márie v Bošáci
- Knižnica
- Športový areál (futbalové ihrisko, športová hala s kolkárňou)
- Dom smútku, cintorín
- Hasičská zbrojnica

KULTÚRNA VYBAVENOSŤ, ZDRUŽENIA A SPOLKY

Kultúrny dom v obci nie je. Na rôzne kultúrno-spoločenské udalosti poriadané obcou sa využíva športová hala v areáli futbalového ihriska.

Na športovom poli obec v súčasnosti reprezentujú dve futbalové mužstvá, a to muži a družstvo žiakov. Muži hrajú okresnú súťaž v skupine II. trieda juh. Žiaci hrajú v súťaži II. trieda skupina B. Obec reprezentuje aj stolnotenisový oddiel.

Bohatú tradíciu má v obci Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý bol založený v roku 1934 a dodnes je mimoriadne aktívny.

V obci funguje aj Poľovnícke združenie.

2.5

PRIESKUMY A ROZBORY KULTÚRNYCH A HISTORICKÝCH HODNÔT

STRUČNÁ HISTÓRIA OBCE

Prvé osídlenie na území obce sa datuje až do obdobia staršej doby kamennej-paleolitu. Istotu tohto tvrdenia potvrdzuje archeologický výskum prevedený v 80. rokoch 20. st. Nálezisko z tohto obdobia sa nachádza na nízkej sprašovej ceste nad potokom Bošáčka v miestach bývalej tehelne. V roku 1980 buldozér rozdrvil časť mamutej lebky a štiepanej kamennej industrie. Objav tohto osídlenia má veľký význam nielen pre obec, ale aj pre dejiny ľudstva, pretože toto paleotické sídlisko bolo domovom človeka typu Homo Sapiens. Na základe vykopávok a následných nálezov možno zhodnotiť, že bohoslavické sídlisko obývali „lovci mamutov“, ktorí vykonávali magické obrady na privolanie úspechu v love - našli sa malé ploché vápencové okruhlíky s prevrtaným otvorom na zavesenie, ktoré poukazujú na ochrannú funkciu a zároveň zručnosť obyvateľov sídliska. Ďalšie vzácne nálezy zasa poukazujú na počiatky umenia v paleolite u nás. Konštatujeme teda, že v oblasti Tr. Bohuslavíc žil praveký človek - lovec mamutov - v mladom paleolite, ktorý patril ku kultúre Gravettien datovanej do obdobia 32 000 - 23 000 pred n. l. V neskorej dobe kamennej - eneolite je charakteristické výrazné zaľudnenie oblasti v okolí Bohuslavíc oproti mladšej dobe kamennej. Čo sa doby bronzovej týka, obec je známa nálezom z roku 1904, ktorý bol na pomery tejto doby veľmi odborne zdokumentovaný a spopularizovaný, jedná sa tzv. Depot z Trenčianskych Bohuslavíc, obsahujúci 4,88 kg zlomkov rôznych predmetov - mečov, kopijí, nožov, kladív, náramkov, spôn atď., vytvorených pravdepodobne rodmi lužickej kultúry. Koniec doby bronzovej predznamenáva zintenzívnenie poľnohospodárskej výroby

a snahu o využívanie horšie obrábatelnej pôdy v menej prístupnom teréne, teda aj v Bohuslaviciach.

Za prvú písomnú zmienku o existencii Bohuslavíc môžeme pokladať listinu z roku 1208, ktorú vydala Ostrihomská kapitula na podnet nitrianskeho župana Tomáša, v ktorej sa riešil spor medzi jobagionom trenčianskeho hradu a nitrianskym biskupom. Význam listiny však spočíva v tom, že sa v nej vyskytujú údaje o lokalitách a území hraničiacom s biskupskými majetkami. V listine sa spomína obec Buczlai, územie istého Buczlaia, pravdepodobne jedného z jobagionov Trenčianskeho hradu, ktoré je však v listine opísané veľmi všeobecne a v súčasnosti je nemožné určiť, o ktorú obec presne ide. Avšak podobnosť mien a fakt, že spomínaná obec sa mala nachádzať na pravom brehu Váhu poukazuje na možnosť, že sa jedná o Bohuslavice. Vysvetlil by sa tým aj pôvod mena obce odvodeného od mena jej majiteľa. Aj keby táto teória nebola správna, môžeme predpokladať, že územie obce bolo osídlené aj v tejto dobe, keďže archeologické nálezy poukazujú na kontinuálne osídlenie obce už od paleolitu až po stredovek. Z písomných prameňov sa dozvedáme o rodu Bohuslavických v roku 1436. Zemanovia na spoločenskoprávnu identifikáciu používali aj označenie názvu bydliska alebo rodového sídla - tzv. predikát. Teda s určitosťou môžeme rok 1436 označiť za rok s prvou písomnou zmienkou o existencii obce.

Názov obce v rôznych historických obdobiach: 1436 - Boguslawicz, 1615 - Possessio Bohuszlawicz, 1808 - Bohuslawice, 1902 - Bohuszlavicz, 1907 - 1913 Bogoszló, od r. 1927 Trenčianske Bohuslavice.

Od 15. storočia patrili Bohuslavice spomínanému rodu Bohuslavických, ináč známych aj pod menom Malovecký (Malá Ves - Beckovská Vieska). V 17. storočí boli Bohuslavice typickou kuriálnou obcou, na rozdiel od ostatných obcí v okolí, ktoré patrili Beckovskému panstvu. V roku 1616 sa Bohuslavice stali majetkom novej rodiny - Jakušičovcov, pochádzajúcich z Chorvátska, a to až do prvej polovice 18. storočia. V nasledujúcich obdobiach sa vlastníctvo obce, rovnako ako aj okolitých obcí komplikovalo, obec sa stávala majetkom rôznych šľachticov a komposesorátom beckovského panstva. V roku 1749 prevzali po Jakušičovcoch Bohuslavice Erdődyovci - starý uhorský veľmožský rod. Anton, pán Bohuslavíc, si tu dal postaviť rozsiahly kaštieľ s parkom a záhradami plnými cudzokrajných stromov. So stavbou kaštieľa, kaplnky a hospodárskych budov začal v roku 1759/60. Po ich dokončení dal Anton Erdődy previezť do kaplnky telo sv. Adeorata Martýra, ktorý je tam uložený dodnes. Záhrady dal Erdődy vystavať podľa vzoru Versailleských záhrad, na močaristej pôde, ktorú museli najskôr odvodniť. Po jeho smrti dedil jeho brat Ján Nepomuk Erdődy a následne jeho syn, ktorý nechal majetok v kaštieli inventarizovať a práve na základe tejto inventarizácie si dnes dokážeme predstaviť veľkoleposť a eleganciu kaštieľa. Mnohé súčasti kaplnky, kňazské rúcha, svietniky, relikviáre a iné boli prevezené do Hlohovca.

Po segregácii vlastnil väčšinu najlepšej pôdy so židovskými rodinami gróf Augustín Breuner. Keď od Breunera kúpil panstvo aj s kaštieľom a príslušným majetkom barón Fould Springer, bol to začiatok konca. Jedna z najhodnotnejších architektúr Považia zanikla na začiatku 20. storočia, kedy Springer, ako neúspešný podnikateľ zapletený do machinácií okolo stavby Považskej železnice, dal veľkolepý kaštieľ zbúrať. Nemal dostatok financií na opravy striech. Od zbúrania kaplnky ho mal odhovoriť maliar Hanula pracujúci na výzdobe interiéru kostola v susednej Bošáci.

Proces celkového zbedačovania dediny kulminoval aj v Tr. Bohuslaviciach v období I. sv. vojny, ktorá rozličnými povinnými odvodmi a rekviráciami majetkovo, fyzicky i morálne ničila i tak chudobnú dedinskú pospolitosť. Vznik Československa bol, tak ako vo väčšine slovenských obcí, sprevádzaný búrlivými udalosťami. Bohuslavice v roku 1918 vykazovali charakter malej poľnohospodárskej dediny, kde dominantným zamestnaním obyvateľstva je roľníctvo, silná je tiež tradícia ovocinárstva. Ešte začiatkom 20. st. je doložené pestovanie vínnej révy. Po r. 1918 zaznamenávame v obci aj II. emigračnú vlnu prechodného i trvalého vysťahovalectva, najmä do USA, Kanady, Argentíny. Po r. 1918 má obec zriadenú novú obecnú ľudovú školu pre 1. až 4. ročník. V týchto časoch fungovala prevádzka kompy cez Váh (prevoz povozov, ľudí, nákladu), fungovala do r. 1924, kedy bol vybudovaný most na

spojnici NMn/V - Rakoluby. V roku 1929 bol postavený vlastný obecný dom. Vznik Slovenského štátu znamenal pre obec veľké zmeny, obecné zastupiteľstvo bolo rozpustené, úrad starostu zrušený a na čelo obce bol menovaný vládny komisár. Postupné ekonomické oživovanie (vypracovanie projektu regulácie Váhu, regulácia potoka Bošáčka) bolo zastavené udalosťami II. svetovej vojny. Nakoľko strategická poloha obce bola pre nemecké jednotky veľmi dôležitá, chránili tu železničné priecestie a menšie hliadky aj trať, vybudované boli protitankové zákopy a podzemné bunkre. Partizáni zamerali svoju činnosť na poškodzovanie železnice pod Tureckom. Pod tlakom blížiaceho sa frontu nemecké jednotky dedinu opustili a ustúpili smerom na Novú Bošácu. 9. apríla 1945 jednotky sovietskej a rumunskej armády dedinu bez boja obsadili.

Vedenie obce preberá po r. 1945 národný výbor, v nasledujúcom období riadi činnosť obce Komunistická strana. Došlo ku kolektivizácii v súlade s tzv. hradeckým programom KSČ, predtým bolo poľnohospodárstvo obce roztrieštené na vyše 100 usadlostí. V r. 1957 vzniklo JRD III. typu. Začiatky pre obec veľmi významného závodu Hydrostav siahajú ešte do obdobia II. sv. vojny, od 50. rokov sa bohuslavické dielne venovali výrobe drevených vozíkov, neskôr betónových košov, opravovali sa tu stavebné stroje, po r. 1958 sa Hydrostav Tr. Bohuslavice stal špecializovaným dopravno-opravárensko-strojárskym závodom. Po ukončení II. sv. vojny, ale najmä od 60. rokov začal nebývalý stavebný rozmach, ktorý sa spomalil až po nežnej revolúcii. Vytvorili sa nové ulice, mnohé pôvodné domy prešli viacerými stavebnými úpravami a stratili svoj pôvodný vzhľad. Viacero ich bolo strhnutých alebo rozobratých a na ich mieste vyrástli nové. Tie však ani zďaleka vzhľadom a dispozíciou nepripomínali starší typ stavieb. V r. '64 - '69 bol vybudovaný vodovod, v r. '65 začala fungovať nová požiarna zbrojnica. Výstavba neutíchala ani v časoch normalizácie, vyasfaltovali sa ulice, vydláždili chodníky, vybudovali autobusové zastávky, v r. '71 sa MNV presťahovalo do vynovenej pož. zbrojnice, opravil sa KD, vybudované bolo futbalové ihrisko. V roku 1984 sa rozhodlo o asanácii hospodárskych budov "majera", ktoré boli v dezolátnom stave a na ich mieste boli postavené bytovky.

Z cirkevných dejín

Oblasť Bošáckej doliny bola už v stredoveku centrom náboženského života. Priamo v Bohuslaviciach sa kostol nenachádzal, obyvatelia navštevovali Haluzický kostolík. Zaujímavé je, že uprednostnili haluzický pred bošáckym. Tento kostolík zasvätený Všetkým svätým sa prvý krát spomína v roku 1332, má dobrú strategickú polohu a patrí k významným pamiatkam Považia. Od pol. 15. stor. bol kostolík v rukách bratříkov a pretože bol opevnený, hovorilo sa o ňom aj ako o husitskom hrade. Dôležitým faktorom náboženského vyznania v Bohuslaviciach a ich okolitých dedinách bolo šírenie reformácie, ktorá si v 16. storočí získala na území dnešného Slovenska svoju odozvu a k reformovaným cirkvám sa hlásila väčšina obyvateľstva. V okolí Nového Mesta nad Váhom a v Bohuslaviciach to bolo už okolo roku 1522, kde napomáhali jej šíreniu aj tradície husitizmu. Keď v roku 1643 vizitoval haluzickú cirkev superintendent Zachariáš Láni, okrem iného uviedol, že obyvatelia obce platili bierovskej ev. cirkvi namiesto peňazí, 40 zlatých, 6 okovov vína. Od roku 1671 kostoly v Haluziciach aj Bošáci násilne odobrali protestantom a stali sa majetkom katolíckej cirkvi. Po príchode katolíckych Erdődyovcov do Bohuslavíc sa v obci uplatňovala rekatolizácia a spomínaný Anton Erdődy tu dal vybudovať kaplnku zasvätenú Panne Márii, ktorá patrí k významným rokokovým pamiatkam. Od 19. storočia následne v obci prevažovalo katolícke obyvateľstvo.

L'UDOVÁ KULTÚRA V TRENČIANSKYCH BOHUSLAVICIACH

Pôsobenie Jozefa L'udovíta Holubyho v Zemianskom Podhradí i jeho záujem o celú Bošácku dolinu nám dokumentujú jeho početné práce. Tento zanietý vlastivedný pracovník mal taký široký záber vo svojej činnosti, že nás to až udivuje. Popri svojom kňazskom povolaní sa s veľkou záľubou venoval najmä botanike, v ktorej sa vypracoval na bádateľa svetového mena. Okrem botaniky ho interesovala i regionálna história, archeológia a etnografia. Jeho znalosti l'udovej kultúry boli veľmi široké. O svojich vedomostiach zanechal rozsiahle dielo, ktoré má dnes neoceniteľnú odbornú hodnotu a súčasne je v mnohých ohľadoch stále inšpiratívne. Všímal si predovšetkým javy duchovnej kultúry /povesť, rozprávky, piesne, porekadlá, príslovia, magické úkony/. Z materiálnej kultúry púťali jeho pozornosť l'udový odev, textil, výšivky, ľudové umenie. Menej si všimol prozaické

stránky ľudovej kultúry: poľnohospodárstvo, chov domácich zvierat, ľudové staviteľstvo, pastierstvo, sezónne práce.

Trenčianske Bohuslavice sa nachádzajú na dolnom konci Bošáckej doliny, ústiacej na Považie. Prevažná časť chotára je odlesnená. Väčšiu lesnú plochu tvorí len masív Turecko v jeho južnej časti. Na druhej strane je rozlohou menšia Hájnica, ktorá má okrem zalesnenej plochy i úžitkovú poľnohospodársku pôdu. Podklad poľnohospodárskej pôdy v chotári obce tvoria odolné vápence s výraznými tvrdošmi. Samotná pôda má charakter nivný a lesný, nachádzajú sa i rendziny.

Prírodné podmienky sú spravidla rozhodujúcim faktorom, ktorý určuje spôsoby obživy obyvateľstva - rôzne druhy ľudových zamestnaní. Od nich bývajú v rozhodujúcej miere závislé aj ďalšie javy ľudovej kultúry: formy obydli, odev, strava. Charakter chotára predurčil, aby dominantným zamestnaním obyvateľov Trenčianskych Bohuslavíc bolo poľnohospodárstvo a ďalšie aktivity, ktoré sú závislé od pôdy. Bolo tomu tak v minulých storočiach, kedy hlavný spôsob obživy poskytovalo poľnohospodárstvo a známe bolo tiež vinohradníctvo. Nemajetní a menej majetní pracovali ako poľnohospodárski robotníci.

Pri poľnohospodárskej činnosti je okrem kvality pôdy veľmi dôležitou skutočnosťou jej príprava. Prípravou rozumieme hnojenie a prácu s rôznymi druhmi náradia. Základným hnojivom bol mašťaň hnoj, ktorý sa produkoval v každej poľnohospodárskej usadlosti. Zhromažďovali ho na hnojisku, ktoré bývalo umiestnené pred dverami maštale, alebo na inom mieste vo dvore. Močovku zachytávali len niektorí jednotlivci, väčšinou vytekala na dvor alebo ulicu bez účinku. Využívali ju najmä na hnojenie repy.

Na dopravu hnoja sa používali sane a vozy. Na saniach dopravovali hnoj v zimnom období na také pozemky, kde bol prístup s vozom veľmi ťažký. Sane boli dlhé asi dva metre, na bokoch mali dosky. Hnoj skladali zo saní na jedno miesto, po zbratí úrody ho rozviezli a zaorali. Na dobre prístupné pozemky navážali roľníci hnoj na štvorkolesovom voze, ktorý mal na bokoch dosky namiesto rebrín. Robili tak najčastejšie po žatve. Strnisko sa po odvoze obilia čím skôr zvrhlo - naplytko ho zorali. Potom sem priviezli hnoj, rozhodli po pozemku a zaorali. Niektorí roľníci zaorávali hnoj spolu so strniskom, bez predchádzajúcej plytkej orby. Známe boli dva spôsoby orania. Ak sa začína orať zo stredy pozemku, má tento spôsob pomenovanie do skladu, skladá sa. Po skončení práce zostane v strede a po dĺžke pozemku pôda mierne navŕšená. Keď sa začína orať z krajov smerom dovnútra plochy, tak sa rozhadzuje. Hlina smeruje na okraje a nakoniec zostane v strede a po dĺžke role brázda. Podľa povrchu pozemku sa roľníci rozhodovali, ako budú orať. Ak bol v strede hrbatý, rozhodli ho, ak mal v strede preliačinu, skladali ho.

Na začiatku a v prvých desaťročiach 20. storočia boli pluhy zhotovené z dreva a železa. Vyrábali ich dedinskí remeselníci - náturní. Železné pluhy od firmy Bacher boli známe v čase prvej SR. Podľa mienky a skúseností roľníkov boli kvalitné a radi s nimi pracovali.

Položehýzný pluh sa skladal z nasledujúcich častí: drevený hriadeľ - hrádel, železné čerleslo - prenné železo, odvalnica zo železa - deska, plaz zo železa - strela, drevenné rúčky - prienohi. Pluh bol pripevnený hriadeľom o kolieska - kolečká, ktoré boli z dreva.

Známe je kľčovanie ornej pôdy. Je to čistenie od stromov, koreňov, kríkov a vôbec od dreveného porastu. Používa sa na túto prácu nástroj kučovníca, ktorý má podobu úzkej motyky, pevnejšej konštrukcie ako obyčajná motyka. Na získavanie ornej pôdy z lesných porastov sa v Bohuslaviciach už nepamätajú. Známe bolo v ned'alekej Novej Bošáci, kde má jedna časť v chotári pomenovanie Rubiská.

Z poľnohospodárskej pôdy roľníci v Trenčianskych Bohuslaviciach najvyššie hodnotili zelnice. Boli to pozemky na rovine v blízkosti potoka smerom na susednú obec Bošáca. Boli vyhradené pre pestovanie len niektorých druhov poľnohospodárskych plodín. Zelnice sa hnojili približne jeden raz za tri roky. Orali ich v jeseni, na jar pred sadením pôdu len rozrobili. Výsadba sa opakovala v trojročných cykloch, ktoré mali túto podobu:

1. rok zelenina: uhorky - oharki, cesnak - cesnek, zeler - celer, mrkva, petržlen, cibuľa, mak, fazuľa, cícer, kvaka, slovenka. Slovenka bola strukovina, varili z nej polievku, ktorá mala tiež pomenovanie slovenka. Kvaku pridávali do polievok po-obne ako koreňovú zeleninu.

2. rok konope: boli technickou plodinou, ktorá poskytovala textilné vlákna. Konope boli dvojaké: poskonné a materné. Poskonné sa trhali v auguste, materné v septembri, tie mali semeno. Vytrhané konope sa viazali do snopkov, potom ich namočili v koryte starého Váhu. Tu bol slabší prúd a konopám nehrozilo, že ich odplaví voda. Po týždni namočenia konope oprali od hlienu, nechali vysušiť a trepali na trliciach. Jednozúbym trlom konope lámali, dvojzúbym čistili - vyhládzali.

3. rok kapusta: bola dôležitou súčasťou stravy. Konzumovali ju priamo, alebo konzervovali kvasením v sudoch na zimné obdobie. Poznali a pestovali aj kel - vlaščina, z ktorého varili hustú polievku. Chotárna časť, kde sa nachádzali vyššie opísané pozemky mala aj pomenovanie Zelnice.

Poľnohospodárske plodiny, ktoré sa pestovali v Bohuslaviciach, môžeme rozdeliť na dve základné skupiny: 1. Obilniny, 2. Okopaniny.

Z okopanín sa pestovali najmä zemiaky - zemáki, krmná repa - burgiňa, cukrová repa - repa. Pestovala sa tiež kukurica na zrno - krmné účely. Konzumovali ju aj ľudia, keď nebola ešte celkom zrelá. Na jedenie ju pripravovali varením alebo pečením.

Zo zemiakov boli najobľúbenejšie podlhovasté, z ktorých sa pripravovali šaláty, nazývali ich rohlíky. Zemiaky so šupkou červenastej farby mali pomenovanie pálenické a tie boli určené na priemyselné spracovanie v liehovaroch. Zemiaky sa sadili tradične do jamiek s pomocou motyky. Aby sa táto práca urýchlila, začínajú roľníci už v období I. ČSR využívať nový spôsob sadenia, ktorému hovoria pod brázdou. Pri tomto spôsobe sa pôda orie konským alebo kravským záprahom. Za každou druhou brázdou sa vkladajú zemiaky, približne na vzdialenosť ľudského kroku. Zemiaky sa nevkladali doslova do brázdy, ale do stienky, aby boli ochránené pred postúpaním od ťažkých zvierat. Tento spôsob sadenia podstatne urýchlil prácu. Keď zemiaky schádzali,

miesto okopania ich pobránili. Keďže zemiaky boli zasadené v rovných riadkoch i pri ich ďalšom obrábaní bolo možné použiť určitý druh mechanizácie. Nekopcovali ich s motykou, ale použili plúžek. Bol to nástroj, ktorý mal podobu radla s doskami na obidve strany. Plaz na tomto nástroji má pomenovanie patka. Ťahalo ho jedno ťažné zviera. Do jarkov začali sadiť zemiaky po druhej sv. vojne. Na vyhlbenie jarkov používali tie isté plúžky, s ktorými zemiaky kopcovali.

Z obilnín bolo známe pestovanie ozimín a jarín. Pšenica - žito i raž - reš sa siali v jesenných mesiacoch september a október. Obidve tieto obilniny boli určené predovšetkým ako surovina na výrobu potravín pre ľudí. Z pšeničnej múky sa piekli koláče, z ražnej chlieb. Jarné obilniny sú jač-meň a ovos - oves. Využívali sa ako krmné obilie - obrok pre kone. Známa bola tiež zmes ovsa s jačmeňom - polovník. Ako krmovina sa siala tiež vika, ktorá je strukovina.

Ako prvé obilie žali raž. Robili tak preto, že jej dlhú slamu využívali na povriesla - proviesla. Mlátili ju v stodole na mlatovni cepami, najčastejšie 4 muži - do štvrki. Z vymlátenej slamy robili do zásoby povriesla, do ktorých viazali aj ostatné obilniny. Ešte v prvých desaťročiach 20. storočia sa využívala dlhá ražná slama na pokrývanie striech. Na viazanie ovsa sa robili povriesla z tejto obilniny. Ovos žali na stienku, hrste sa ukladali na tenšie vrstvy, aby obilie lepšie vyschlo.

Zo začiatku nášho storočia (1901) máme zaujímavý údaj od Jozefa Ľudovíta Holubyho o viazaní povriesel v Tr. Bohuslaviciach. Na tento účel sa používala rastlina šáš (Typha latifolia a augustifolia). Holuby aj vysvetľuje prečo: v tom roku bolo málo slamy a árendár (pravdepodobne na veľkostatku) nechcel kupovať špagáty na viazanie. Robotníci by ich vedeli upotrebiť aj inak.

Na žatie obilia sa používalo kosisko s jednou rúčkou v strede. Prídavným zariadením bola pôvodne hrablica. V 20. storočí sa používa aj oblúk s plátnom. Toto prídavné zariadenie údajne prišlo z blízkej Moravy. Všetky druhy obilia sa žali na stienku, odkiaľ ho ženy brali a ukladali na hrste. Jačmeň, v ktorom bol d'atelinový podsev, kosili na riadky - na odrážku. Keď d'atelina uschla, potom jačmeň uložili na hrste a poviazali.

Niektorí jednotlivci z obce, ale tiež obyvatelia Bošáče a Novej Bošáče pracovali vo vížinku na miestnom majeri. Bohuslavičania chodili do vížinku aj do Rakúska. Organizátor týchto prác bol gazda. Vyhl'adával pracovníkov, dojednal a zabezpečil plácu, naturálie (obilie, hrach, múka). Po žatve zostali sezónni pracovníci kopať repu, domov sa vracali pred Vianocami. Pred druhou svetovou vojnou odchádzali niektorí jednotlivci pracovať ako poľnohospodárski robotníci aj do Francúzska.

Chov domácich zvierat a poľnohospodárska produkcia sú v našom regióne spojené už po stáročia. Existencia jednej činnosti bez druhej je nemysliteľná, pretože sú navzájom závislé. Základným predpokladom pre chov domácich zvierat je dostatok krmiva. Pre hovädzí dobytok sú to najmä objemové krmivá - seno a slama. Seno rastie na lúčnych plochách. Podľa starých a zaužívaných zvyklostí, seno sa malo kosiť po Jáne, teda 24. júna. Kosba však začínala o niekoľko dní skôr. Kosisko na túto prácu malo dve podoby: na klučky - jedna rúčka v jeho strede a druhá pri konci - uchopila sa do ľavej ruky, na huček - tu bola jedna rúčka v strede kosiska - kosec ju držal pravou rukou a ľavou horný koniec kosiska. Forma kosiska na kľučky je údajne staršia. Rad, ktorý kosec ženie pri kosení, má pomenovanie zákos. Otavu kosili v jeseni, keď kvitli ružové kvietky jesienky - naháčky (Colchicum autumnale L.). Nekosili ju však na všetkých lúčnych plochách. Niektoré lúky zužitkovali chovatelia vypasení v jesenných mesiacoch.

Po vymlátení obilia zostáva slama. Pšeničná sa využívala na podstielanie, pretože je tvrdá. Naopak mäkkšia jačmenná slama bola vhodná na kŕmenie, najčastejšie porezaná na sečku v kombinácii so senom alebo d'atelinou. Najlepšie vyhovovala jačmenná slama, v ktorej bol d'atelinový podsev.

Hovädzí dobytok má všeobecne pomenovanie lichva. Malé tel'a je telátko, po otelení ho dali krave olízať. Malý samček je bičko, malá samička telička, dvojročná je jalovica. Skúsenosti chovateľov hovoria, že najlepšia krava-dojka sa stala z takej jalovice, ktorá sa otelila vo veku 27 mesiacov. Plemenný býk má pomenovanie bulo. Krava, ktorá nezostala tel'ná, je jalová a takú obyčajne predali mäsiarovi. Výnimkou boli tie jalové kravy, ktoré sa využívali v záprahu.

V Trenčianskych Bohuslaviciach chovali roľníci niekoľko plemien hovädzieho dobytku. Najmenej zastúpené boli pingavki - pinzgauské plemeno. Viacej sa chovalo slovenské strakaté plemeno a simentálske plemeno - simentálki. Tieto zvieratá boli mäkké na nohy, a preto ich museli podkúvať. Z obce odchádzali chovatelia na dobytie jarmoky do nasledujúcich miest: Púchov, Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Hlohovec, Nové Mesto n/V. Obchodníci s dobytkom boli handľéri. Túto činnosť vykonávali niektorí jednotlivci popri hospodárení na pôde, nedalo sa z nej vyžiť.

Od jari do jesene, v období vegetácie, sa dobytok pásol. Orientačným dátumom pre prvý výhon bol 1. máj, ktorý sa však nedodržiaval striktné. Závisel spravidla od priazne počasia a zásob objemového krmiva. Pri odchode zvierat z dvora ich gazdiná prežehnala slovami: "Pambo vám daj šťastie." Gazda dal zožrať zvieratám po kúsku chleba.

V obci bolo zaužívané individuálne pasenie hovädzieho dobytku. Pasienkové plochy sa nachádzali najmä pri Váhu - Sigot. Pásť začínali malé deti - chlapci i dievčence už vo veku 6 - 8 rokov. Malé deti sa zaučali tejto práci so staršími. Majetnejší roľníci si na pasenie najímali deti chudobnejších z obce, prípadne i z iných lokalít na sezónu - zo Súčanskej doliny, zo Selca, z Beckova. Okrem detí v školskom veku pásli domáce zvieratá aj starší členovia rodiny, ktorí už nepracovali na hospodárstve. Jedlo si nosili pastieri v konopnej kapsi. Najčastejšie pozostávalo zo slaniny, kúska chleba, koláčov, varených vajec. Najatým pastierom - pasákom poskytoval majiteľ okrem každodennej stravy aj oblečenie a obuv na konci sezóny. Na sviatok Všetechsvätých dostal pastier od chovateľa koláč, do tohto termínu bol zjednaný. Po skosení sena na lúčach, využívali sa tieto plochy na pasenie už od júla, augusta. Dĺžku jesenného pasenia určovalo počasie. Obyčajne sa páslo do Martina

(11.XI.), prípadne až do Kataríny (25.XI.), ak nenapadol sneh. Výnimočne vyhánali zvieratá na pašu až do Štedrého dňa (24.XI.). Zápražné voly sa nepásli. Niektorí roľníci chovali dobytok celý rok na maštali.

Hovädzí dobytok bol užitočný z niekoľkých hľadísk. O význame a produkcii hnoja sme sa zmienili v časti o poľnohospodárstve. Ďalšia užitočnosť je tiež priamo spojená s poľnohospodárstvom. Je to využitie zvierat v záprahu. Na túto činnosť sa používali v jednotlivých hospodárstvách voly alebo kravy, podľa materiálnej situovanosti majiteľa. Zámožnejší si mohli dovoliť chovať voly, menej zámožní pracovali s kravami. Jednotlivé kusy dobytku sa zapriahali do nástroja, ktorý sa nazýval kpač. Tvoril ho kovový rám s nákrčníkom. Na bokoch boli kovové pracne, na ktoré sa pripievali pobočky z kože, alebo pevne tkaného hrubého plátna. Na zapriahanie páru zvierat sa používalo jarmo. Bolo zhotovené z dreva, vrchná masívna časť má dve šijoviská, ktoré mali zvieratá položené na šiji. Na obidvoch koncoch jarma sú kovové ihlice. Zvislé doštičky pri strede jarma sú v hornej časti zahnuté. V spodnej časti horizontálne umiestnená doska bola pod hrdlami zvierat. Prechádzajú cez ňu kolmo ihlice i doštičky. Podľa ročnej doby ťahali zvieratá 4-koľový voz (od jari do jesene) alebo sane (zimné mesiace s dostatkom snehu).

Nie zanedbateľným úžitkom, ktorý poskytujú kravy, je mliečna produkcia. Mlieko bolo spolu s výrobkami z neho dôležitou súčasťou stravy v roľníckom prostredí. Dojenie bolo prevažne prácou žien, ale ovládali ho aj muži. Dojí sa z pravej strany, začína sa bližšou dvojicou cekcov. Nádoba na dojenie sa nazýva hrotek. Býval kovový, smaltovaný - oblievaní. Ten, kto dojí, sedí na malom stolčeku - stolec. Pozostáva z obdĺžnikovej dubovej dosky a štyroch valcovitých, zospodu osadených nôh zo svíbového alebo drieňového dreva. Prvé mlieko po otelení kravy je mlezivo, bolo určené pre teliatko, ktoré ho pilo priamo z vemena. Z tohto mlieka sa tiež pripravoval pokrm - škuráčka, mlieko dali zvariť. Malé teliatko učili piť tak, že mu vložili prsty do papuľky a ponorili do nádoby s mliekom. Postupne prsty vyťahovali, až sa naučilo piť samo.

Nadojené mlieko sa nalievalo do hlinených alebo kameninových hrncov a odkladali ho na chladné miesto. Kyslé mlieko je kiša, pila sa od smädu. Pred konzumáciou ju roztrepali aj s vrstvou smotany a posolili. Pri príprave tvarohu najskôr vzali z kyslého mlieka smotanu, nechali ho zohriať - odehráť asi na 30°C. Zohriatu masu vložili do vrečka z konopného plátna - cajdák, ktoré malo trojuholníkový tvar. Vrečko zavesili, odkvapkala z neho tekutina - srvátka, vo vrečku zostal sir. Takto získaný tvaroh väčšinou spotrebovali v domácnostiach, ale chodili ho predávať aj na trhy do Trenčína a Nového Mesta nad Váhom. Maslo sa pripravovalo zo smotany - smetanka v drevenej nádobe z dúžok - mútovník. Palica v mútovníku, s dierkovaným kolieskom na spodnom okraji, je topárka. Mútenie masla sa vykonávalo zvislými pohybmi s topárkou. Po vybratí masla zostala v mútovníku tekutina príjemnej chuti - cmer. Pili ho proti smädu, používali ju tiež na kŕmenie ošípaných. Maslo zúžitkovali doma, alebo formovali v drevených formičkách a podobne ako tvaroh ho predávali na trhoch.

Podobne, ako na ostatné zložky ľudovej kultúry, má prírodné prostredie vplyv na formovanie ľudového obydlia i ďalšie stavby vo dvore, či obci. Táto skutočnosť sa týka predovšetkým stavebného materiálu, ovplyvňuje však aj ďalšie zložky ľudového staviteľstva. Už v samotných začiatkoch stavby sa využívajú prírodné danosti. Je to nahromadenie dostatočného množstva kameňa, ktorý sa používal pri zhotovovaní základov. Do zeme vykopali ryhu, asi 20 - 30 cm hlbokú, do nej ukladali kamene spájané mokrou hlinou. Nad zemou základy vyčnievali približne 30 cm. Materiálom, ktorý stavebníci najčastejšie využívali na budovanie stien, bola hlina z miestnych zdrojov. Miesto, kde ťažili obyvatelia Tr. Bohuslavíc hlinu potrebnú na stavby, sa nazýva Hliník. Najstaršou známou technikou stavby bolo nabíjanie, domy takto vystavené sú nabíjanice. Touto technikou je postavená napríklad i budova dnešného Obecného úradu v obci. Hlinu zmiešanú s plevami poľali podľa potreby vodou a dobre premiešali. Túto masu ukladali medzi doskové debnenie a ubíjali. Otvory pre okná a dvere nechali v stene. Do steny vložili debnenie potrebných rozmerov, alebo dvere a okná vymurovali z tehly. Pri nabíjaní ukladali do múrov prúty z Plamienka plotného (Clematis Vitalba L.), ktorý má miestne pomenovanie hrabútie. Tieto prúty spevňovali súdržnosť múrov. V moderných stavebných technológiách sa obdobne využívajú kovové prvky ako armatúry.

Druhým spôsobom využívania hliny pri stavbe bolo murovanie zo surových tehliel. Hlinu z Hliníka priviezli k rieke Bošáčka. Tu ju podobne ako pri nabíjaní zmiešali s jačmennými plevami, navlhčili vodou, premiešali a formovali do tehliel. Stavebníci si tieto tehly pripravovali väčšinou sami. Tejto práci sa venovali tiež Cigáni, ktorí ju vykonávali na objednávku za peniaze. Miesto pliev sa miešali s hlinou i drevené piliny. Okrem predchádzajúcich spôsobov využitia hliny pri stavbe bol známy aj tretí. V obci bola v minulosti tehelná, a tak sa používala aj pálená tehla ako stavebný materiál. Steny na domoch postavených technikou nabíjania alebo zo surovej tehly sa omietali hlinenou maltou. Na líčenie stien sa používalo prisvetlené vápno - vo vnútri i zvonka. Spodnú časť vonkajších stien vo výške 50 - 60 cm natreli pásom tmavej farby. Rozriedené vápno tónovali so sadzami alebo tmavou farbou. Tento pás sa nazýva obrovňávka. Steny stavané z pálenej tehly sa spájali vápnovou maltou, aj sa ňou omietali. Podstene - násip bývalo z ubitej hliny. Od dvorovej časti ho zaistovali drevené trámy, ktoré pridržovali drevené kolíky zatlačené do zeme. Podlaha v obytných miestnostiach bývala hlinená. K sviatkom ju vymazávali rozriedenou hlinou a posýpali pieskom, podobne ako plochu v stodole, kde sa mlátilo obilie - mlatoven. Konštrukcia strechy - krov, bola zhotovená zo smrekového, alebo jedľového dreva, mala sedlovú podobu, dve oproti stojace krokvy sa na horných koncoch spájali a spevňovali pántom - hambálek. Staršie domy mali valbu namiesto štítu, ktorý nadobudol prevahu až v 20. storočí.

Konštrukcia strechy so stolicou sa vyskytovala na miestnom majeri, kde boli stavby širšie. Opäť sa používa v súčasnosti na rodinných domoch, ktoré sú širšie, ako pôvodné ľudové objekty. Samotná konštrukcia sa začína na dokončených múroch stavby, kde sa kladie drevený trám po dĺžke objektu a nazýva sa pomúrnica. Na pomúrnici sú priečne položené hrubšie trámy - hradi, ktoré prečnievajú šírku stavby na obidvoch stranách. Tieto nesú na svojich obidvoch koncoch pravidlá alebo podkrovné hradi, opäť v smere stavby po dĺžke. Na pravidle sa pripieňuje spodná časť krokvy zaseknutím a prikľincovaním na mieste dotyku. Strop nad obytnými priestormi

držali smrekové trámy - hradi, na ktorých bol doskový záklop - prekladané dosky. Nad maštal'ou boli nosné trámy z dubového dreva.

Krytina ľudových stavieb v Tr. Bohuslaviciach bola rozmanitá. Na začiatku nášho storočia sa vedľa seba vyskytovali: slama - z domácich zdrojov, šindeľ - importovaný z horských oblastí Slovenska, škridla - výrobok stavebného priemyslu. Medzi svetovými vojnami sa objavuje železný plech, po 2. sv. vojne i eternit. V posledných desaťročiach prevláda škridla - cementová i z pálenej hliny.

Pôvodné ľudové domy boli orientované do ulice najčastejšie štítovým priečelím. Jednotlivé priestory nasledovali od ulice do dvora v tomto poradí: izba, pitvor (kuchina), komora. Je to pôdorysná dispozícia, ktorá sa vyskytuje najčastejšie v oblasti stredného Považia. Vstupným priestorom od dvora bol pitvor, alebo neskoršie kuchyňa. Z pitvora sa vchádzalo na jednej strane do izby a na druhej do komory. Pitvor slúžil na prípravu jedál, bývali tu odložené predmety dennej potreby. Izba bola reprezentačným priestorom, kde sa prijímali návštevy, konzumovali sa tu spoločne jedlá vo sviatočné dni. Tu spával manželský pár - gazda a gazdiná. Tretí priestor - komora mal predovšetkým skladovaciu a odkladaciu funkciu. Boli tu uložené niektoré potraviny, obilie, šatstvo. Niekedy plnil aj funkciu ďalšej izby - spávali tu mladší členovia rodiny, alebo mladý manželský pár.

V Trenčianskych Bohuslaviciach bol len jeden dom s výškou (stojí do súčasnosti). V susedných obciach Bošáca a Zemianske Podhradie ich bolo viac. Maštal' a stodola sa umiestnili podľa možností, ktoré poskytoval stavebný pozemok. Niekedy boli v jednej osi s obytnými priestormi, niekedy oproti nim, prípadne stodola uzatvárala dvor, postavená kolmo na os obytného traktu. Vo vnútri maštale, na pozdĺžnej stene bol žlab - hrant, pôvodne drevený, v našom storočí sa ho snažili raniť zhotoviť z pevnejšieho betónu. Nad žlabom býval drevený rebrík - rebríčky. Podlaha bola hlinená, novšie aj betónová. Pod zadnými nohami zvierat boli mosnice. Pripravovali sa z dubového alebo jelšového dreva rezaním na píle, prípadne kresaním. Ak boli v maštali ustajnené i kone, od hovädzieho dobytku ich oddeľovala drevená žrdia - šrajpán.

Podobne, ako obytné časti usadlosti i stodoly, sa stavali technikou nabíjania, alebo murovaním z nepálenej tehly. V oboch prípadoch nechávali stavebníci v stenách malé otvory, ktoré slúžili na vetranie uskladneného krmiva. Novším spôsobom budovania stôd sú kamenné piliere (na rohoch) a dosková výplň stien.

OCHRANA PAMIAŤOK

Na území obce Tr. Bohuslavice sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok evidované 2 národné kultúrne pamiatky:

- *Kaplnka Panny Márie Pomocnice* - č. ÚZPF 1323/1
- *Dom ľudový* - č. ÚZPF 10944/1

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany.

V riešenom k.ú. nie sú evidované archeologické lokality vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku.

2.6

PRIESKUMY A ROZBORY HOSPODÁRSKEJ ZÁKLADNE

Charakter chotára predurčil, aby dominantným zamestnaním obyvateľov v minulosti bolo poľnohospodárstvo, známe bolo aj vinohradníctvo. Bohuslavická zem však nikdy nedokázala užiť všetkých svojich obyvateľov, preto mnohí odchádzali pracovať do priemyselných závodov v okolitých mestách. Ďalší pracovali na regulácii Váhu a na výstavbe hydroelektrárne pod Tureckom. Významný vplyv na životnú úroveň obyvateľov obce a celej Bošáckej doliny malo vybudovanie závodu celoslovenského významu, ktorým bol odštepný závod Hydrostav Trenčianske Bohuslavice.

Výrobná zložka sídla je umiestnená od obce za bariérou tvorenou železnicou a hlavnou cestou. Výrobné a obchodno-skladové prevádzky sa nachádzajú v menšej miere medzi železnicou a cestou (v okolí čerpacej stanice PHM), ale výrobná zložka sídla je lokalizovaná najmä do areálu bývalého Hydrostavu (areál leží tiež v k.ú. Beckov). Areál a jeho budovy dnes využíva viacero súkromných firiem na podnikateľské účely - výroba, skladovanie a pod. V k.ú. sa nenachádza areál bývalého JRD. Na západnom okraji k.ú., na hraniciach katastrov Dolné Srnie a Tr. Bohuslavice leží významná plocha technickej infraštruktúry - areál elektrickej stanice Bošáca.

Zoznam firiem pôsobiacich v areáli bývalého Hydrostavu, dnes Leo Group (2015):

Zoznam nájomcov:

- Rudolf Tichák - Unicar
- Proman, s.r.o.
- Brunel, s.r.o.
- Stakotra Manufacturing, spol. s r.o.
- Pinex SK, s.r.o.
- Leoni Slovakia, spol. s r.o.
- De Pauw Recycling Slovakia, s.r.o.
- Liquid Recycling, s.r.o.
- Elán B, s.r.o.
- Dosam SK, s.r.o.
- Remarkplast Slovakia, s.r.o.
- EJ Group, spol. s r.o.

Zoznam nájomcov (krátkodobé zmluvy):

- Považský cukor, a.s.
- Drevreal, s.r.o.
- Greenstav, s.r.o.
- Pemiflex, s.r.o.
- Gibox, s.r.o.
- Coca-Cola HBC Slovenská republika, s.r.o.

Výrobná základňa v obci je vzhľadom na jej veľkosť postačujúca, napriek tomu je potrebné podporovať vznik každej výrobnej aktivity, ktorá nie je v rozpore s rozvojom obce a jej funkčnými zložkami a zároveň priaznivo pôsobí na životné prostredie dediny a širokého okolia, na jej zamestnanosť a sociálno-ekonomické aktivity obyvateľstva.

2.7

PRIESKUMY A ROZBORY REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU

Chotár Tr. Bohuslavíc zaberá pomerne malé územie a neponúka príliš veľa prírodných, či kultúrnych atrakcií a možností rekreácie. V lesoch a na lúkach Hájnice a Turecka je možnosť príležitostnej turistiky a prechádzok obyvateľov obce, resp. okolitých obcí, zberu húb a lesných plodov, poľovníctva a pod. V obci sú 2 značené turistické trasy - modrá a zelená. Obe začínajú na železničnej stanici a vedú spolu ku kostolu (kaplnke). Odtiaľ ide zelená trasa (5141) smerom na vrch Hájnica a ďalej do Haluzíc a do Bošáče, modrá trasa (2447) vedie opačným smerom, cez potok Bošáčka do lesa Tureckého vrchu. Obec ponúka najmä pre obyvateľov väčších miest podmienky pre víkendové a prázdninové chalupárčenie, medzi futbalovým ihriskom a elektrickou stanicou sa nachádza záhradkárska osada. Pozdĺž Váhu (medzi riekou a Zelenou vodou), z opačnej strany ako obec, je vedená významná cyklomagistrála. Z k.ú. obce sa na túto trasu nedá napojiť priamo, najbližšie sa na ňu dá dostať zo Zelenej vody (NMn/V) a z Beckova.

Základnú obecnú vybavenosť pre telovýchovu a šport predstavuje futbalové ihrisko. Bolo postavené v 70. rokoch, neskôr sa športový areál rozrástol o telocvičňu, ktorej súčasťou je aj dvojdráhová kolkáreň s automatickým stávaním a elektronikou. Celý areál neslúži iba na športové vyžitie, ale organizujú sa tu aj rôzne kultúrne podujatia. V súčasnosti obec na športovom poli reprezentujú dve futbalové mužstvá, a to muži a dorastenci, obe hrajú okresnú súťaž v skupine II. trieda juh. Obec reprezentuje aj stolnotenisový oddiel. K športovému areálu priľahlé tréningové ihrisko využíva mimoriadne aktívny obecný Dobrovoľný hasičský zbor.

Obec pravidelne poriadala a poriadala viaceré kultúrne akcie, napr. Cesta rozprávkovým lesom, Stávanie mája, Mikulášsky večierok a tiež organizuje či spoluorganizuje s partnerskými obcami v rámci Mikroregiónu Bošáčka súťažné a zábavné podujatia, ako sú napr. putovný futbalový turnaj o pohár starostu obcí bošáckej doliny, alebo súťaž vo varení jaterníc, ktoré sú väčšinou spojené s tanečnou zábavou. Každoročne sa v

obci organizuje open-air festival hudobných skupín Žákovíc Open, na plochách vedľa penziónu Žákovíc. K festivalu prislúcha aj stanové mestečko.

V obci je možnosť ubytovania v ubytovni Leo (areál Hydrostavu) a v penzióne Žákovíc. Stravovacie zariadenia sú 3 - penzión Žákovíc, motorest pri čerpacej stanici, reštaurácia v ubytovacom komplexe Leo.

Bohaté možnosti turistiky a trávenia voľného času poskytuje celý okolitý región. Nachádzame tu turisticky významné hrady - Beckovský, Trenčiansky, Čachtický, letné rekreačné strediská a vodné plochy - Zelená voda, Duchonka, Sĺňava, Dubník, či vychýrené kúpeľné mesto Piešťany. Regionálne významné lyžiarske strediská sú na Veľkej Javorine, na Bezovci a v Kálnici (v lete ponúka aj lyžovanie na tráve).

2.8

PRIESKUMY A ROZBORY DOPRAVNÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

Na celoštátnu sieť cestných komunikácií je obec Tr. Bohuslavice napojená pomocou ciest:

- I. trieda:* cesta I/61 vedúca v trase (Hainburg -) Bratislava - Trnava - Piešťany - Trenčín - Považská Bystrica - Žilina. Jej celková dĺžka je 191 km a pred vybudovaním diaľnice D1 bola hlavným ťahom. V minulosti po jej trase prechádzali európske cesty E50, E58, E78.
- III. trieda* cesta 1223, ktorá v riešenom k.ú. vychádza z cesty I/61 a pokračuje obcami Tr. Bohuslavice, Bošáca, Zemianske Podhradie a Nová Bošáca až ku štátnej hranici s Českou republikou (obec Březová).

Križovatka týchto dvoch ciest - I/61 a 1223 sa nachádza vo východnej časti k.ú. Ostatné miestne komunikácie sú napojené na vyššie spomínané cesty a majú charakter obslužných komunikácií.

Diaľnica, ani cesta pre motorové vozidlá riešeným k.ú. neprechádza. Najbližší výjazd (zjazd) na diaľnicu sa nachádza pri Novom Meste nad Váhom (Zelená Voda) a od centra obce je vzdialený 7 km.

Cestné ochranné pásma

Určuje Zákon č. 135/1961 (Cestný zákon) a Predpis č. 35/1984.

§ 11 Zákona č. 135/1961 Zb. (Cestný zákon)

- (1) Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce slúžia cestné ochranné pásma. Pre jednotlivé druhy a kategórie týchto komunikácií určí šírku ochranných pásem vykonávací predpis, a to pri diaľniciach a cestách vyšších tried v rozsahu 50 až 100 metrov od osi prilehlého jazdného pásu, pri cestách nižších tried a miestnych komunikáciách 15 až 25 metrov od osi vozovky, nad a pod pozemnou komunikáciou. Cestné ochranné pásmo pre novobudované alebo rekonštruované diaľnice, cesty a miestne komunikácie vzniká dňom nadobudnutia právoplatnosti územného rozhodnutia.
- (2) V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom.

§ 15 Predpisu č. 35/1984 (Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách - cestný zákon)

- (1) Cestné ochranné pásma sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavenie; vnútri tohto územia sa zriaďujú ochranné pásma podľa osobitných predpisov.

- (3) Hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti:
- a) 100 metrov od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,
  - b) 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy - týka sa cesty I/61 prechádzajúcej riešeným k.ú.
  - c) 25 metrov od osi vozovky cesty II. triedy a miestnej komunikácie, ak sa buduje ako rýchlostná komunikácia,
  - d) 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,
  - e) 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.
- Na smerovo rozdelených cestách a miestnych komunikáciách sa tieto vzdialenosti merajú od osi príslušnej vozovky.

AUTOBUSOVÁ A ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Hromadná doprava je pre obec zabezpečovaná autobusmi a železnicou. Pravidelnú autobusovú dopravu zabezpečuje SAD Trenčín, ako prímestskú dopravu Nového Mesta nad Váhom a Trenčína, na linkách:

- 309427 Trenčín - Tr. Bohuslavice - Bošáca - Nová Bošáca,
- 304425 Stará Turá - Mor. Lieskové - Bošáca - Trenčín,
- 304424 Stará Turá - Nové Mesto n/V - Trenčín,
- 304412 Nové Mesto nad Váhom - Nová Bošáca,
- 309403 Trenčín - Štvrtok - Nové Mesto nad Váhom.

V k.ú. obce sa nachádzajú celkovo 3 autobusové zastávky:

- Tr. Bohuslavice - Hydrostav, rázc.,
- Tr. Bohuslavice - Jednota,
- Tr. Bohuslavice - cintorín.

Frekvencia autobusových spojov je pre obyvateľov obce a jej návštevníkov postačujúca.

Okrajom k.ú. prechádza v severovýchodno-juhozápadnom smere trasa hlavnej slovenskej železničnej trate č. 120 Bratislava - Žilina. Je to elektrifikovaná dvojkoľajná železničná trať s dĺžkou 203 km, je súčasťou V. koridoru. Pod vrchom Turecko vchádza železnica do nedávno vybudovaného tunela (cca. polovica úseku trate na území Bohuslavíc je v tuneli). Obec má aj svoju železničnú stanicu Trenčianske Bohuslavice, na ktorej zastavujú regionálne osobné vlaky.

Osobné vlaky zastavujúce v obci premávajú na linkách Nové Mesto n/V - Žilina a späť, Nové Mesto n/V - Trenčín a späť, Leopoldov - Žilina a späť.

Najbližšia väčšia železničná stanica, na ktorej zastavujú aj rýchliky, sa nachádza v Novom Meste nad Váhom - vzdialená 6,4 km po železnici od stanice Tr. Bohuslavice. Železničná vzdialenosť Bohuslavíc od Trenčína (najbližšia stanica IC vlakov) je 18 km, od Žiliny 97 km, od Bratislavy (s prestupom) 106 km.

Problémom železničnej a autobusovej dopravy obce Tr. Bohuslavice je ich vzájomná nekoordinácia. Železničná stanica je príliš ďaleko od samotnej obce, pešia vzdialenosť do centra je cca. 1,5 km, k severnému okraju zastavaného územia je to vyše 2 km. Veľká časť pešej trasy od stanice do obce vedie nezastavaným územím, čo ešte viac zvyšuje dojem odľahlosti stanice, ktorá sa nachádza na opačnej strane železnice, ako obec. Autobusy pri železničnej stanici nezastavujú, najbližšia zastávka je pri bývalej odbočke do obce, na hlavnej ceste, čo je tiež dosť veľká vzdialenosť na peší presun. Bolo by žiaduce uvažovať nad možnosťami lepšej koordinácie týchto 2 druhov hromadnej dopravy. S tým, že železničná doprava je nadradená (jedná sa o hlavnú slovenskú trať) a autobusová by sa s ňou mala zladiť tak, aby pre cestujúcich bolo pohodlnejšie prestupovať z jedného prostriedku na druhý.

Železničné ochranné pásma

Slúžia na ochranu dráhy a na ochranu prevádzky na dráhe v zmysle zákona o dráhach č. 164/1996 Zb. Sú vymedzené priestorom po obidvoch stranách dráhy nasledovne:

- 60 m od osi krajnej koľaje pri celoštátnej a regionálnej dráhe,
- 30 m od osi krajnej koľaje pri vlečkách (mimo uzavretého priestoru).

VODNÁ DOPRAVA

Biskupický kanál rieky Váh, pretekajúci juhovýchodným okrajom k.ú. (spolu s Váhom), je vo výhlade uvažovaný ako Vážska vodná cesta E81 (podľa ÚPN VÚC). V riešenom k.ú. nie je do budúcnosti uvažované s prístavom na vodnej ceste.

LETECKÁ DOPRAVA

Samotný región disponuje len obmedzenou možnosťou leteckej dopravy. Najbližšie verejné letisko sa nachádza v meste Piešťany (vzdialené 23 km po starej ceste). Je to medzinárodné letisko, v súčasnosti slúži pre pravidelné medzinárodné charterové lety pre pacientov do/z piešťanských kúpeľov a nepravidelnú dopravu cestujúcich a tovaru. Najbližšie väčšie medzinárodné letiská s pravidelnou osobnou dopravou sú Letisko M.R. Štefánika v Bratislave (104 km), Letisko Brno-Tuřany (120 km), Letisko Viedeň-Schwechat (172 km).

Časť katastrálneho územia obce Tr. Bohuslavice sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Trenčín, určených rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 9081/313-2802-OP/2010 zo dňa 9.5. 2011, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

- ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 1,43 % - 1:70) s výškovým obmedzením 330,9 - 371,7 m n.m. Bpv.

Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu.

V zmysle § 28 ods.2 a § 30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma Letiska Trenčín,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

STATICKÁ DOPRAVA

Obytná zložka sídla má parkovanie vyriešené na pozemkoch obyvateľov, buď v garážach, prístreškoch alebo na nekrytých plochách. Pred bytovými domami sú parkovacie miesta nekryté a pri mieste s najväčšou koncentráciou bytoviek je aj súbor garáží.

Verejná statická doprava je riešená voľnými parkovacími plochami, ktoré sa nachádzajú pred penziónom Žákovíc, na odbočke z hlavnej cesty 1223 smerom ku lávke cez potok k ihrisku, pred športovou halou v areáli futbalového ihriska, pred potravinami a pohostinstvom v centre obce, čiastočne pri Dome smútku. Mimo samotnej obce sú parkovacie miesta vyriešené pri železničnej stanici, pred vstupom do areálu Hydrostavu, a

najväčšia plocha na parkovanie je medzi cestou I/61 a čerpacou stanicou PHM (služi aj ako parkovisko kamiónov nákladnej prepravy, plocha pre prekládku tovarov a materiálov).

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Pozdĺž Váhu (medzi riekou a Zelenou vodou), z opačnej strany ako obec, je vedená významná cyklomagistrála. Z k.ú. obce sa na túto trasu nedá napojiť priamo, najbližšie sa na ňu dá dostať zo Zelenej vody (NMn/V) a z Beckova.

HLAVNÉ IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY TÝKAJÚCE SA DOPRAVY

- nevyhovujúce podmienky pre cyklistickú dopravu, chýba najmä cyklistické prepojenie obce s okresným mestom NMnV (vhodné podmienky na vybudovanie cyklotrasy poskytuje stará trasa železnice)
- cesta III. triedy 1223 prechádzajúca priamo obcou má nový asfaltový povrch, na viacerých miestach ale chýba jej odvodnenie
- chýbajúci chodník medzi domom smútku a penziónom Žákovic popri hlavnej ceste 1223 (zlé podmienky pre peších sú najmä okolo 2 zákrut na ceste, kde je zlý rozhľad)
- technický stav miestnych komunikácií a prilahlých chodníkov je vo väčšine bočných ulíc (týka sa to najmä ulíc medzi cestou 1223 a Hájnica, kolmých na hl. cestu) nevyhovujúci
- bývalá križovatka štátnych ciest a odbočka do obce z hlavnej cesty - medzi Hydrostavom a čerpacou stanicou - nie je jasne definovaná, nie sú riadne určené nájazdy a výjazdy, je vhodné ju celkovo preriešiť z dopravného hľadiska
- v obci nie sú parkovacie plochy pri významných objektoch, ako je obecny úrad, kostol, cintorín, futbalové ihrisko (pred areálom)
- nespevnená cesta od starého cintorína na Hájnica nemá priečne odvodnenia, štrk, kamene a blato z nej stekajú na ulicu medzi cintorínmi
- časť cesty medzi cintorínmi je vo vlastníctve súkromnej osoby, hoci sa jedná o verejný priestor, celá cesta (ulička) medzi cintorínmi je v nevyhovujúcom stave - kvalitou povrchu, šírkou, dopravným riešením
- nekoordinovanosť železničnej a autobusovej dopravy
- veľká vzdialenosť železničnej stanice od obce, ktorá robí železničnú dopravu pre obec málo atraktívnu

2.9

PRIESKUMY A ROZBORY TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

ZÁSOBOVANIE VODOU

Vodovod Trenčianske Bohuslavice je určený na zásobovanie obce pitnou, zdravotne nezávadnou vodou a zároveň zabezpečuje požiaru potrebu vody pre zásobovanú oblasť. Zdrojom vody je vodný zdroj Štvrtek, kde je zabezpečené aj chlórovanie. Z tohto VZ je voda sústavou vodo hospodárskych zariadení čerpaná do akumulácií jednotlivých miest spotreby. Voda je dopravovaná z privádzača DN400 Štvrtek n/V - Nové Mesto nad Váhom privodným potrubím do obce Trenčianske Bohuslavice, kde je zabezpečená akumulácia vody vo vodojeme 1 x 250 m³. Vodojem Tr. Bohuslavice - 1 x 250 m³, max. hl. 261,00 m n.m., min. hl. 257,00 m n.m. VDJ rieši akumuláciu pitnej vody pre spotrebu pokrytia špičkových odberov a protipožiarnych potrieb obce. Je riešený ako 1-komorový s 1 nádržou o objeme 250 m³ a manipulačnou komorou MK 2-I. Z vodojemu je voda dopravovaná potrubím DN150 do technickej stanice a ďalej sieťou zásobovacích potrubí k spotrebiteľom. Technická stanica bola v minulosti využívaná pre čerpanie vody zo studne, tento systém bol už vyradený z činnosti. V súčasnej dobe verejná vodovodná sieť dosahuje vyše 95 %-né pokrytie obyvateľstva.

Pôvodne bola obec Trenčianske Bohuslavice zásobovaná vodou z vlastného vodného zdroja s čerpacou stanicou a výtlakom do VDJ 1 x 250 m³. Pretože vodný zdroj

nebol výdatný, bol odstavený z prevádzky, vybudovalo sa prívodné potrubie PVC DN150 z privádzača Štvrtek n/V - Nové Mesto nad Váhom a pripojilo sa na existujúce výtlačné potrubie ocel' DN150 v bývalej ČS Tr. Bohuslavice.

Rozvod pitnej vody pre areál Hydrostavu je realizovaný z vodomernej šachty umiestnenej neďaleko bývalého železničného priecestia. Hydrostav má samostatný zdroj úžitkovej vody, umiestnený pred vstupom do areálu, rozvod úžitkovej a požiarnej vody je realizovaný v celom areáli.

Vodovodné potrubie

Distribúcia vody od VDJ k spotrebiteľovi je zabezpečená prívodnými potrubiami a sieťou jednotlivých vetví zásobovacieho vodovodného potrubia. Vodovodné potrubia sú uložené v zel. pásoch, prípadne okrajoch št. cesty a miestnych komunikácií. Na vodovodnej sieti sú osadené hydranty, niektoré riešené ako kalníky alebo vzdušníky, ktoré sú určené na zabezpečenie prevádzky vodovodu a požiarnej potreby vody. Jednotlivé úseky vodovodu sú odstavitelné pomocou osadených uzáverov so zemnými súpravami.

Prívodné potrubie z prívodu z ČS Štvrtek

PVC DN 150, dĺžka 20,0 m

Ocel' DN 100, dĺžka 260,0 m

Napojené je v km 0,00 na prívodné potrubie DN400 z ČS Štvrtek a v km 0,02 je zabudované v bývalej ČS Trenčianske Bohuslavice, kde je na potrubí osadený vodomér, ktorým sa meria množstvo odobratej vody z potrubia DN400. Z bývalej ČS je potrubie vedené v dĺžke 260,0 m do manipulačnej komory vodojemu 1 x 250 m³.

Prívodné potrubie z vodojemu Tr. Bohuslavice

LT DN 150, dĺžka 465,0 m

Vybudované je z LT DN150 o dl. 465,0 m z vodojemu po vodomernú šachtu č. 3 v km 0,465. V šachte sú zabudované 3 ks uzáverov a 1 ks vodomér. V km 0,3 je na potrubí vybudovaný uzáver DN150. Na potrubie je napojená v km 0,465 vo vodomernej šachte vetva „B“ a vetva „M“. V km 0,285 je na potrubie napojená vetva „A“.

V k.ú. Tr. Bohuslavice je vybudovaná vodná stavba „Závlaha pozemkov Bošáca“ (evid. č. 5210 198), ktorá je v správe Hydromeliorácie, š.p. Stavba závlahy bola daná do užívania v roku 1994 s celkovou výmerou 218 ha. Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy a podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú z rôznych profilov a materiálov. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami.

KANALIZÁCIA

V súčasnej dobe obec Tr. Bohuslavice nemá vybudovanú verejnú kanalizačnú sieť na odvádzanie splaškových odpadových vôd. Splaškové vody sú zachytávané lokálne v žumpách a likvidované odvozom fekálnymi vozidlami na najbližšiu vyhovujúcu jestvujúcu ČOV, alebo vývozom na polia. Odvod dažďových vôd je riešený samostatnými čiastkovými stokami a priekopami.

Pre ďalší rozvoj územia a zlepšenie ochrany životného prostredia je nevyhnutné zabezpečiť bezpečné odvedenie odpadových splaškových vôd a ich likvidáciu - teda vybudovanie obecnej kanalizačnej siete a ČOV.

Splašková kanalizácia je realizovaná len v areáli Hydrostavu.

V záväznej textovej časti ÚPN VÚC TSK je v kategórii Vodné hospodárstvo uvedené:

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:

v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky:

b) zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia od 2 000 EO do 10 000 EO,

m) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcii ČOV v samostatných obciach ako aglomerácie nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov:

4. Aglomerácia Bošáca.

V grafickej časti (Výkres TI) ÚPN VÚC TSK je zakreslený návrh na vybudovanie samostatnej verejnej kanalizácie obce Tr. Bohuslavice s odvedením splaškov do samostatnej ČOV umiestnenej cca. pri križovatke 2 štátnych ciest, v dolnej časti obce.

V Návrhu predošlého ÚPN-O zo septembra 2001 je v kapitole Kanalizácia uvedené: Pre obec sa uvažuje iba so splaškovou kanalizáciou z potrubia PVC DN300, dimenzovanou na dvojnásobok max. prietoku. Navrhuje sa vybudovať hlavná kmeňová stoka splaškových vôd, vedúca od horného okraja obce (smer Bošáca) ku ČOV. Do hlavnej stoky budú napojené jednotlivé ulice, príp. aj uličné stoky. ČOV bude orientovaná čo najbližšie k toku, osadená na najnižšom mieste oblasti, aby si kanalizačná sieť nevyžadovala zriadenie prečerpávacích staníc. Všetky kanalizačné vetvy budú viesť stredom miestnych komunikácií.

V textovej časti ZaD č. 1 k pôvodnému ÚPN-O (doplnok textovej časti) sa uvádza, že sa zmenila plánovaná lokalita pre ČOV (presúva sa mimo zast. územie) a tiež fakt, že by mala slúžiť aj pre obce Bošáca a Zemianske Podhradie.

PLYNOFIKÁCIA

V katastri obce sa v súčasnosti nachádza plynovodná distribučná sieť (DS) vo vlastníctve, resp. v prevádzke SPP – distribúcia, a.s. DS zložená z VTL, STL2 a NTL má maximálny prevádzkový tlak (OP) do 300/2,1 kPa. Obec Trenčianske Bohuslavice je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL Nové Mesto nad Váhom – Štvrťok DN300 PN25 (OP do 2,5 MPa). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Tr. Bohuslavice DN100 PN25. Regulačná stanica je umiestnená v k.ú. Tr. Bohuslavice (RS Trenčianske Bohuslavice 2,5 Mpa/300 kPa, výkon 1200 m³/hod), z ktorej sú plynom zásobované obce Tr. Bohuslavice, Bošáca, Zemianske Podhradie. V riešenom k.ú. sa nachádza aj VTL plynovod PL Považany - Bošáca DN 500 PN63 (OP do 6,3 MPa).

Súhrn plynovej DS:

- VTL plynovod DN500 PN63
- VTL plynovod DN300 PN25
- VTL pripojovací plynovod DN100 PN25
- VTL regulačná stanica (RS) Trenčianske Bohuslavice o výkone 1200 m³/h
- STL2 a NTL miestne plynovody a prípojky Tr. Bohuslavice, Bošáca, Zem. Podhradie o prevádzkovom tlaku do 300 a 2,1 kPa

V obci je k plynovej distribučnej sieti (DS) pripojených 289 odberateľov zemného plynu, z toho 272 je z kategórie domácnosť a 17 z kategórie mimo domácnosť.

Plynovodná DS je vybudovaná z materiálu oceľ a PE. SPP – distribúcia, a.s. v súčasnosti v obci nerealizuje výstavbu ani nepripravuje realizáciu nových plynárenských zariadení, ani ich obnovu či rekonštrukciu.

Ochranné pásma sa podľa § 79 Zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov. Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- b) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- c) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- d) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- e) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8 m pre technologické objekty,
- g) 150 m pre sondy,
- h) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostné pásmo je podľa § 80 Zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich vplyvov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb. Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je:

- a) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- b) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- c) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- d) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- e) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- f) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- g) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- h) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch,
- i) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, a pri regulačných staniciach so vstupným tlakom nižším ako 0,4 MPa, lokalizovaných v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

ELEKTRIFIKÁCIA

V najzápadnejšom okraji k.ú. je umiestnená Elektrická stanica ESt Bošáca 400/110 kV, ktorá je umiestnená aj v k.ú. Dolné Srnie. Severnou časťou k.ú. je vedené 1 x 400 kV vedenie ZVN V495 Bošáca - Varín. Juhovýchodným okrajom k.ú., približne rovnobežne s cestou I/61 prechádza 1 x 110 kV vedenie VVN č. 8757.

Obec Tr. Bohuslavice je elektrickou energiou zásobovaná z nadzemných, čiastočne aj podzemných VN 22 kV liniek cez jednotlivé trafostanice:

- TS na západnom okraji obce, medzi jazerom a cestou k ESt
- TS za obchodom a pohostinstvom v centre obce
- TS pri kaplnke
- TS pri tech. stanici pod vodojemom
- TS na konci ulice vedúcej od požiarnej zbrojnice k Hájnici (neďaleko starého cint.)
- TS pri železničnej stanici

V obci bolo realizované verejné osvetlenie, svietidlá sú umiestnené na stĺpoch NN.

V záväznej časti ÚPN VÚC TSK je v sekcii „Verejnoprospešné stavby v oblasti energetiky“ uvedené:

2 Energetika a teplárenstvo znie:

- 1.1 Dostavba transformovne 400/110 kV Bošáca, vrátane prípojných vedení 400 kV a 110 kV (oficiálny názov Elektrická stanica Bošáca)
- 1.5 Rekonštrukcia 110 kV vedenia č. 8757, 8707 Bošáca – VE Kostolná – VE Trenčín,
- 1.7 Zaústenie 110 kV vedení do TR Bošáca II. z južného smeru, v nasledovných úsekoch:
  - zaústenie 110 kV vedení z Myjavy (č. 8502) a ČSD Nové Mesto nad Váhom / A1 Jaslovské Bohunice (č. 8853)
  - zaústenie 110 kV vedení z VE Nové Mesto nad Váhom / VE Horná Streda (č. 8760) z Piešťan I., Piešťan II., Tesly Piešťany.

Ochranné pásmo zariadení elektrizačnej sústavy

Je stanovené zbierkou zákonov č. 656/2004 o energetike a o zmene niektorých zákonov. Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy.

Ochranné pásmo vonkajšieho *nadzemného elektrického vedenia* je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

a) od 1 kV do 35 kV vrátane:

- pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
- pre závesné káblové vedenie 1 m

b) od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m

c) od 110 kV do 220kV vrátane 20 m

d) od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m

e) nad 400 kV 35 m

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

Ochranné pásmo vonkajšieho *podzemného elektrického vedenia* je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

- 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- 3 m pri napätí nad 110 kV.

TELEKOMUNIKÁCIE

V obci boli realizované rozvody podzemných oznamovacích vedení, vedenia sú v správe Slovak Telekom, a.s. V obci nie sú evidované podzemné elektrické vedenia ST.

Mobilní operátori pokrývajú obec dostačujúcou silou signálu. V obci bol vybudovaný miestny rozhlas (reproduktory sú na stĺpoch vedení NN), stále sa používa.

Nad obcou je na kopci Turecko televízny a rozhlasový stožiar spoločnosti Towercom. Spoločnosť 02 Slovakia, s.r.o. eviduje základňovú stanicu na stožiaru Towercomu.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V k.ú. je evidovaná 1 skládka odpadu, ktorá už bola prekrytá a upravená terénnymi úpravami. Nachádza sa pri severnom okraji zastavaného územia.

Odpad (TKO) odvážajú na spoločnú skládku Technické služby mesta Nové Mesto n/V, s ktorými má obec uzatvorený zmluvný vzťah. V obci sa nenachádza skládka odpadu, odpad sa vyváža na skládku Kostolné (prevádzkovateľ Kopaničiarska odpadová spoločnosť, s.r.o.). Vývoz odpadu sa realizuje každý 2. štvrtok (rok 2015).

V obci sú kontajnery na odpad zo skla a kontajnery na zber odevov, obuvi, textilu. Odvoz odpadu z plastov a nebezpečného odpadu zabezpečuje pre obec súkromná spoločnosť.

Obec nemá obecné kompostovisko, ani zberný dvor odpadu. Neoficiálny zberný dvor funguje vo dvore hasičskej zbrojnice.

2.10

PRIESKUMY A ROZBORY STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

POLNOHOSPODÁRSKY PÔDNY A LESNÝ FOND

Obec Tr. Bohuslavice leží na pravobrežnej terase Váhu pri ústí potoka Bošáčka a celej bošáckej doliny do tejto rieky, medzi vrchom Hájnica a Tureckým vrchom, v podhorí Bielych Karpát. Chotár obce má rozlohu 640,5 ha. Poľnohospodárska pôda tvorí 45 % z celkovej plochy katastra (z toho orná pôda tvorí 81 %), nepoľnohospodárska pôda zaberá 55 % plochy k.ú. (z toho 63 % tvoria lesy). Nadmorská výška v strede obce dosahuje 198 m n.m. Vstup do obce lemuje z južnej strany Turecký vrch (345 m n.m.), ktorého severnú časť tvorí lesostep a južnú skalnaté bezlesie. Zo severnej strany Trenčianske Bohuslavice chráni hrebeň Hájnica (341 m n.m.), ktorej južné svahy sú pokryté trávnatou teplomilnou flórou. Prevažná časť chotára je odlesnená. Väčšiu lesnú plochu tvorí len masív Turecko v jeho južnej časti. Na druhej strane je rozlohou menšia Hájnica, ktorá má okrem zalesnenej plochy i úžitkovú poľnohospodársku plochu. Podklad poľnohospodárskej pôdy tvoria odolné vápence s výraznými tvrdošmi. Samotná pôda má charakter nivný a lesný, nachádzajú sa tu i rendziny.

Celková výmera katastrálneho územia je 6 405 003 m² (640,5 ha). Túto delíme na poľnohospodársku pôdu (286 ha) a nepoľnohospodársku pôdu (354 ha).

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy je nasledovná (2010):

	výmera (ha)	%
Orná pôda	232	80,94
Chmeľnice	0	0
Vinice	0	0,07
Záhrady	16	5,69
Ovocné sady	2	0,65
Trvalé trávnaté porasty	36	12,66
Poľnohospodárska pôda	286	

Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy je nasledovná:

	výmera (ha)	%
Lesný pozemok	224	63,1
Vodné plochy	37	10,52
Zastavané plochy a nádvoria	58	16,39
Ostatné plochy	35	9,99
Nepoľnohospodárska pôda	354	

Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Podkladom na vyznačenie zmeny poľnohospodárskeho druhu pozemku v katastri je právoplatné rozhodnutie, záväzné stanovisko alebo stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy a geometrický plán, ak je predmetom zmeny časť pozemku evidovaná v katastri. V konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy povinný zabezpečiť ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedeného v osobitnom predpise (Príloha č. 2 nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy).

Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. medzi najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území Trenčianske Bohuslavice podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) sa považujú tieto bonity pôdy: 0102002, 0202002.

Územie katastra obce Tr. Bohuslavice nezostalo ušetrené pred poškodením zo strany socialistickej poľnohospodárskej činnosti. V tých časoch sa začali zavádzať monokultúry (pestovanie jednej rastlinnej kultúry) na rozsiahlych plochách. To je hlavná príčina znehodnotenia, resp. zničenia ekostabilizačnej štruktúry. Druhou je rozsiahla chemizácia, ktorá ničila prirodzené spoločenstvá rastlín, živočíchov a mikróbov.

V k.ú. Tr. Bohuslavice je vybudovaná vodná stavba „Závlaha pozemkov Bošáca“, ktorá je v správe Hydromeliorácie, š.p. Stavba závlahy bola daná do užívania v roku 1994 s celkovou výmerou 218 ha. Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy a podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú z rôznych profilov a materiálov. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami.

ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE

V k.ú. je evidovaná 1 skládka odpadu, ktorá už bola prekrytá a upravená terénnymi úpravami. Nachádza sa pri severnom okraji zastavaného územia.

V predmetnom území je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž:

Názov EZ: NM (014) / Trenčianske Bohuslavice – areál Hydrostavu

Názov lokality: areál Hydrostavu

Druh činnosti: strojárská výroba

Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K>65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo ŽP vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:

- prítomnosť environmentálnych záťaží NM (014) / Trenčianske Bohuslavice – areál Hydrostavu s vysokou prioritou riešenia (hodnota K_≥65) podľa klasifikácie environmentálnej záťaže v Informačnom systéme environmentálnych záťaží). Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom environmentálnej záťaže s vysokou prioritou riešenia je potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia,

- výskyt radónového rizika - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

POVRCHOVÉ VODY

Cez juhovýchodný okraj k.ú. obce preteká vodohospodársky najvýznamnejšia slovenská rieka Váh. V minulosti rieka tvorila spleť mŕtvych ramien, obtočníkov, suchých koryt a ostrovov. Po regulačných prácach a dokončení vodných diel (Vážskej kaskády) sa prírodné pomery v tejto oblasti výrazne zmenili. K.ú. obce Tr. Bohuslavice je súčasťou povodia rieky Váh, pretekajú ním vodné toky Váh, Biskupický kanál, Bošáčka, Chocholnica (okrajovo), Haluzický potok, Štvrtanský potok. V zmysle vyhl. č. 211/2005 Z.z. sú vodné toky Biskupický kanál s Váhom a Bošáčka zaradené medzi vodohospodársky významné vodné toky, ostatné vodné toky sú drobné vodné toky. V riešenom k.ú. je na potoku Bošáčka vybudovaná sedimentačná nádrž. Správca vodných tokov na území obce je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Piešťany.

V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Kvalita povrchových aj podzemných vôd môže byť negatívne ovplyvnená znečistením z komunálnej sféry - najmä žumpami.

POŽIADAVKY SLOV. VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, Š.P.:

- *v rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného alebo rekreačného je potrebné rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 "Križovanie a súběhy vedení a komunikací s vodnými tokmi" a STN 75 2102 "Úpravy riek a potokov" a pod.,*
- *v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,*
- *v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významných vodných tokov (Biskupický kanál, Váh, Bošáčka, Chocholnica) min. 10 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a min. 5 m od brehovej čiary ostatných tokov.*

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami sú uvažované pozemky v ochrannom pásme vodného toku.

Ďalej je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:

- *prirodzené meandrovanie vodných tokov,*
- *spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,*
- *hľadať optimálne riešenia pri obmedzovaní nadmernej ťažby štrkov,*
- *dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,*
- *odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z, ktorými sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,*

- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí, stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v ÚPD medzi verejnoprospešné stavby,
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- akákoľvek investorská činnosť a výsadba porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma musí byť odsúhlasená so Slovenským vodohospodárskym podnikom.

PODZEMNÉ VODY

V minulosti, keď v obci nebola verejná vodovodná sieť, brali obyvatelia vodu z potoka a zo studní. Tento stav trval až do 2. polovice 60. rokov 20. st., kedy sa z prameňa Kamienka vybudoval vodovod.

Zdrojom pitnej vody pre obec je vodný zdroj (VZ) umiestnený v k.ú. Štvrťok nad Váhom. Časť katastrálneho územia (prakticky celá zastavaná časť obce) sa nachádza v ochrannom pásme PHO II. stupňa, vonkajšia časť vodárenského zdroja Štvrťok nad Váhom, ktoré bolo určené rozhodnutím Okresného národného výboru v Trenčíne, odborom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva pod číslom PLVH 3380/1988-405 dňa 30.12. 1988. Pri tvorbe územného plánu budú dodržané podmienky a zakázané činnosti uvedené v tomto rozhodnutí.

ONV v TN určil podľa § 19 zák. č. 138/1973 Zb. o vodách ochranné pásma na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodného zdroja Štvrťok nad Váhom: studne HŠ-1, HŠ-3, HŠ-2, HŠ-4, HŠ-6, HŠ-7, HŠ-9 nasledovne:

1. Ochranné pásmo 1. stupňa

rozmery: 160 x 420 x 130 x 133 x 240 x 55 m

2. Ochranné pásmo 2. stupňa – vnútorná časť

v rozsahu 700 x 1 400 m s týmito hranicami:

Južnú hranicu bude tvoriť spojením lesných priesekov v masíve Hájnica s kótou 188 (mostík na Štvrťokovecko-Bohuslavickom kanále) v dĺžke 630 m. Východnú hranicu bude tvoriť Štvrťokovecko-Bohuslavický kanál v dĺžke 730 m po ohyb kanálu JRD a odtiaľ spojnicou. Zlomovým bodom na oplotení areálu JRD v dĺžke 500 m. Severnú hranicu bude tvoriť oplotenie areálu JRD, pravá strana Haluzického potoka 1 m od brehovej čiary, Ďalej ľavá strana poľnej cesty po koniec strže v celkovej dĺžke 750 m Západná hranica bude vedená od ukončenia strže ku kóte 341 m n. m. a ďalej kótami 333 a 321 ku križovatke lesných priesekov v masíve Hájnica. Dĺžka západnej hranice je 1 550 m.

3. Ochranné pásmo 2. stupňa – vonkajšia časť

Juhozápadnú hranicu bude tvoriť potok Bošáčka od zaústenia do starého riečišťa Váhu po Brezákov mlyn. Severozápadnú hranicu navrhujeme viesť od Brezákovho mlyna k hranici k.ú. Bošáca a Haluzice, ktorá bude tvoriť uvedenú hranicu až po začiatok údolia bezmenného potoka tečúceho k Melčickým kopaniciam. Cestou od Melčických kopaníc bude severozápadná hranica pokračovať od údolia Melčického potoka. Severovýchodnú hranicu bude tvoriť Melčický potok a poľná cesta k starému riečišťa Váhu. Juhovýchodnú hranicu bude tvoriť staré riečište Váhu od ukončenia poľnej cesty v lokalite Lány po sútok s potokom Bošáčka.

Pásmo hygienickej ochrany 1. stupňa

Do tohto pásma je potrebné zamedziť vstup nepovolánym osobám, či už oplotením v uvedenom rozsahu, alebo vyznačením výstražnými tabuľkami s nápisom: „Vodný zdroj. Pásmo hygienickej ochrany 1. stupňa. Nepovolánym osobám vstup zakázaný“.

V tomto pásme je zakázaná akákoľvek činnosť, ktorou by dochádzalo k narušovaniu pôdneho pokryvu a k znečisťovaniu pôdných vrstiev alebo podzemných vôd. Je zakázaná akákoľvek výstavba s výnimkou vodárenských zariadení súvisiacich s odberom vody.

V PHO 1. stupňa je zakázané používať trhaviny a toxické látky. Je zakázané používať chemické prípravky na ochranu rastlín. Pre zábranu vegetačného krytu sa môžu použiť v obmedzenej miere kombinované hnojivá s obmedzenou rozpustnosťou.

Správu tohto územia musí vykonávať správca vodného zdroja.

Pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa – vnútorná časť

Na území vnútornej časti PHO 2. stupňa je zakázaná každá činnosť, ktorej dôsledkom by mohlo byť znečistenie zdroja podzemnej vody a prísun zložiek, ktoré môžu v organizme ľudí alebo zvierat pôsobiť nepriaznivo, alebo môžu negatívne ovplyvniť senzorické vlastnosti vody, prípadne spôsobiť havarijné zhoršenie kvality podzemnej vody.

Na území vnútornej časti pásma hygienickej ochrany 2. stupňa sa asanujú žumpy, hnojišťa, skládky odpadov a iné zdroje znečistenia. Územie vnútornej časti PHO 2. stupňa sa zaistí proti presakovaniu znečistených povrchových vôd. Priehlbiny, jamy, zárezy sa zavezu s nezávadným materiálom.

V tomto pásme je zakázaná akákoľvek výstavba s výnimkou zariadení súvisiacich so zachytávaním, čerpaním a úpravou vody. Je zakázaná ťažba zemných hmôt, zariaďovanie zárezov, vykonávanie banskej činnosti, vrtných prác a vôbec všetkých prác, ktorými sa narušuje oživená pôdna vrstva a znižuje hrúbka krycích vrstiev.

Z tohto územia je potrebné preložiť všetky pozemné komunikácie s výnimkou účelových, používaných správcom vodohospodárskeho zariadenia a správcom pozemkov zahrnutých do PHO. Pokiaľ to nie je možné, musia byť komunikácie opatrené nepriepustnými priekopami pre odtok zrážkových vôd. Užívateľov vozovky je potrebné upozorniť tabuľkami na existenciu PHO a na zvýšenú opatrnosť. Je potrebné vylúčiť prepravu pohonných hmôt, jedov, rozpúšťadiel. Dopravnými značkami obmedziť rýchlosť, stanoviť zákaz predchádzania a zákaz zastavenia. Látky používané k údržbe vozovky nesmú byť príčinou znečistenia podzemných vôd. V území vnútornej časti PHO 2. stupňa je zakázané skladovať a viesť odpadové vody, budovať plynovody, ropovody, zásobníky plynu, viesť produktovody, budovať parkoviská áut, umývacie rampy a také zariadenia, ktoré môžu ohroziť akosť a zdravotnú nezávadnosť vody.

Pri poľnohospodárskom, resp. záhradkárskom využívaní územia, alebo pri ošetrovaní verejnej zelene je možné v obmedzenej miere používať organické a priemyselné hnojivá s výnimkou: surového hnoja hovädzieho dobytku a ošipáných, tekutého hnoja hovädzieho dobytku a ošipáných, močovky, dusíkatého vápna, močoviny, čpavku

Obmedzene je možné používať: kompostovaný hnoj hovädzieho dobytku v množstve 300q na hektár 1x za tri roky, kompostovaný hnoj ošipáných s 10 – 20 % zeminy a 1 % vápenca v množstve 300q na hektár 1 x za tri roky, anorganické dusíkaté hnojivá v množstve 60 kg dusíka na hektár za rok aplikované min. na 2 x, fosforečné hnojivá v potrebných dávkach ale len na 1 rok – nie do zásoby. Bez obmedzenia je možné používať draselné hnojivá.

V tejto časti pásma je možné pestovať všetky poľnohospodárske plodiny s výnimkou: ovocie, chmeľ, vlnná réva. Je zakázané siať obilie morené zlúčeninami ortuti. Je zakázaný chov a pasenie hospodárskych zvierat.

Závlahy možno vykonávať len vodou vyhovujúcej kvality v zmysle požiadavky ČSN 83 0634. Možnosť závlah sa posúdi podľa špecifických podmienok a zároveň príslušný vodohospodársky orgán a hygienik stanoví potrebné preventívne opatrenia k ochrane podzemných vôd. Prípravky na chemickú ochranu rastlín možno používať len so súhlasom orgánu hygienickej služby. Zoznam použitých prípravkov musí každoročne odsúhlasiť okresný hygienik. Príprava aplikačných foriem týchto roztokov sa musí vykonávať mimo vnútornej časti PHO 2. stupňa. Je zakázané skladovanie pesticídov a priemyselných hnojív a vylúčená je ich letecká aplikácia. Perzistentné prípravky, zvlášť typu chlórovaných uhľovodíkov nemožno na tomto území vôbec používať.

Vo vnútornej časti PHO 2. stupňa je zakázaná každá činnosť, s ktorou je spojený dlhodobý pobyt ľudí v tomto pásme. Je zakázané stanovanie, táborenie, budovanie športovísk, kúpanie, parkovanie, umývanie motorových vozidiel a pod.

Pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa – vonkajšia časť

Vo vonkajšej časti PHO 2. stupňa je obmedzená výstavba obytných budov, závodov a zariadení a možno ju povoliť iba pri preukázaní, že nemôžu negatívne ovplyvniť kvalitu podzemných vôd a že protihavarijné opatrenia k ochrane vôd sú dostatočné. U existujúcich objektov sa musia dodatočne urobiť také opatrenia, aby sa neohrozila akosť podzemných vôd.

Obmedzená je banská činnosť, ťažba zemín a kameňa, inštalácie podzemných i nadzemných vedení, hlavne ropovodov a produktovodov. Tieto možno budovať len po prevedení účinných zabezpečujúcich technických opatrení.

Obmedzené sú všetky zemné práce, hĺbenie priekop, kanálov, vrtov a môžu sa vykonávať len so súhlasom vodohospodárskeho orgánu po predchádzajúcom odbornom posúdení možného vplyvu týchto prác na kvalitu podzemnej vody.

Vylučuje sa výstavba produktovodov toxických a škodlivých látok ako i výstavba podzemných zásobníkov plynu.

Vo vonkajšej časti PHO 2. stupňa je zakázané zakladať cintoríny, sklady odpadov, mrchoviská. Budovať prevádzky so sústredenou infekciou, kafilérie, bitúnky a spaľovanie odpadov.

Existujúce skládky odpadov, u ktorých nie je preukázaná izolácia podlažia, musia byť zrušené a územie asanované. Izolované skládky musia byť uzatvorené a vhodne zaistené.

Je zakázané zakladanie skládok kalov a budovanie odkalísk. Pokiaľ sa v území tohto pásma tieto stavby nachádzajú, musia byť zrušené a ich územie asanované.

Z chemických látok možno uskladňovať len prípravky pre chemickú ochranu rastlín a lesa a to iba v množstve potrebnom pre potreby PHO 2. stupňa v krytých priestoroch zabezpečených proti priesakom vody do pôdy a zaistených proti prírodným kalamitám a len po odsúhlasení okresným hygienikom.

V tomto pásme je obmedzená výstavba parkovísk, umývacích rámp a mechanizačných stredísk a môžu byť vybudované len v prípade, že sú zabezpečené účinné protihavarijné opatrenia, aby nemohlo dôjsť k úniku pohonných hmôt a olejov do podzemných vôd.

Pri poľnohospodárskom využití územia je možné v PHO 2. stupňa vonkajšom pestovať všetky poľnohospodárske plodiny s výnimkou vinnej révy a obmedzením chmeľu. Ovocné stromy s podmienkou zatrávnenia plochy pri použití 70 kg N/rok/ha v dvoch aplikáciách s vylúčením zimných postrekov.

Rastlinnú výrobu organizovať tak, aby pôdy bola v priebehu celého vegetačného obdobia pokrytá poľnohospodárskymi kultúrami, k čomu treba využiť hlavne medziplodiny a podsevy (najmä skupiny motýľokvetých rastlín).

K hnojeniu je možné použiť priemyselné a organické hnojivá v dávkach potrebných pre jednotlivé plodiny, avšak s podmienkami, že priemyselné hnojivá aplikovať takým spôsobom, ktorý zabezpečí plánovanú úroveň rastlinnej výroby pri dodržaní zásady, aby ročná dávka dusíka, pokiaľ prevyší 60 kg.ha⁻¹ v kukuričnej a repárskej oblasti a 60 kg.ha⁻¹ v ostatných výrobných oblastiach, bola aplikácia delená. Pri použití fosforečných hnojív, v prípadnej povrchovej aplikácie, je treba obmedziť jednotlivú dávku fosforu max. na 60 kg.ha⁻¹. Pri rozhodovaní o výške dávky dusíkatých hnojív v zmysle schválených plodinových systémov brať do úvahy obsah prípustného dusíky v pôde – za dostačujúcu hladinu minerálneho dusíka v pôde navrhuje sa podľa výsledkov Výskumného ústavu pôdoznalectva a výživy rastlín Bratislava prijať ako hodnotu 30 mg.kg⁻¹. Pri nižšom obsahu minerálneho dusíka kompenzovať každé zníženie o 5 mg.kg⁻¹ dávkou 15 kg dusíka na ha. Dodržiavať delenie aplikáciu dusíkatých hnojív, pričom jednorazová dávka by nemala presiahnuť 30 kg.N.ha⁻¹. Aplikáciu priemyselných hnojív vykonávať len na plodinu, s vylúčením jarného prihnojovania na zamrznutú pôdu a sneh, ako aj silne prevlhčenú pôdu. Na doplnenie zásob dusíka využívať v trojročnom cykle organické hnojenie a rozhodne nevynechať zelené hnojenie. Prednostne používať beztlakové kvapalné hnojivá, granulované kombinované hnojivá a hnojivá s pozvoľným uvoľňovaním živín, najmä dusíka. Pri aplikácii dbať na rovnomerné rozmetanie hnojív.

Organické hnojivá (hnoj, kompost a močovka) aplikovať v dávkach podľa príslušných metodík hnojenia (Metodika FMPVŽ ČSR a SSR č. 15/1979 „Organické hnojenie“), pričom pozemky pokryté snehom alebo zamrznutou, resp. silne prevlhčenou pôdou nehnojiť tekutými hnojivami.

- močovka sa bude aplikovať súčasne s vyzretým hnojom hovädzieho dobytká
- tekutý hnoj hovädzieho dobytká, pokiaľ nemožno úplne vylúčiť, treba aplikovať v polovičných dávkach v kombinácii s kompostom
- surový hnoj ošipáný možno používať iba v kombinácii s hnojom hovädzieho dobytká v pomere 1:1 v maximálnych dávkach 300q/ha 1 x za tri roky.

K chemickej ochrane poľnohospodárskych plodín je možné používať len látky uvedené v „Zozname povolených prípravkov na ochranu rastlín“, ktorý vydáva MPVŽ ČSSR. Pri manipulácii s týmito látkami je potrebné dodržať také opatrenia, aby nemohlo dôjsť k uniknutiu ich roztokov do podzemných vôd. Zoznam použitých látok je potrebné každoročne odsúhlasiť s orgánom hygienickej služby.

Veľkokapacitné stavby pre dobytok na roštach je možné budovať len na základe odborného posudku a zabezpečení takých technických podmienok, aby nedochádzalo z znečisťovaniu podzemných vôd územia. Nepriepustné nádrže s možnosťou priebežnej kontroly priesakov musia mať kapacitu minimálne trojmesačného zdržania.

Veľkokapacitné stavby pre ošipané sú v tomto pásme zakázané. Nevylučuje sa pasenie dobytká a oviec za podmienok, že krycia vrstva má vyhovujúcu čistiacu schopnosť. Silážne jamy a hnojiská musia byť vodotesné s vybudovanými záchytkami pre silážne šľavy a močovku.

V obmedzenej miere, po predbežnom posúdení je možné v území tohto pásma vykonávať odvodnenie pozemkov, závlahy pozemkov len vodou vyhovujúcou požiadavkám ČSN 83 0634 „Akosť vody pre závlahy“.

Veľká časť predmetného k.ú. (cca. územie napravo od potoka Bošáčka v smere toku) sa nachádza v ochrannom pásme PHO VZ Čachtice - Teplica.

V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Kvalita povrchových aj podzemných vôd môže byť negatívne ovplyvnená znečistením z komunálnej sféry - najmä žumpami.

Hydrostav má samostatný zdroj úžitkovej vody, umiestnený pred vstupom do areálu, rozvod úžitkovej a požiarnej vody je realizovaný v celom areáli.

ODPADY

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V k.ú. je evidovaná 1 skládka odpadu, ktorá už bola prekrytá a upravená terénnymi úpravami. Nachádza sa pri severnom okraji zastavaného územia.

Odpad (TKO) odvážajú na spoločnú skládku Technické služby mesta Nové Mesto n/V, s ktorými má obec uzatvorený zmluvný vzťah. V obci sa nenachádza skládka odpadu, odpad sa vyváža na skládku Kostolné (prevádzkovateľ Kopaničiarska odpadová spoločnosť, s.r.o.). Vývoz bežného odpadu sa realizuje každý 2. štvrtok (rok 2015).

V obci sú kontajnery na odpad zo skla a kontajnery na zber odevov, obuvi, textilu. Odvoz odpadu z plastov a nebezpečného odpadu zabezpečuje pre obec súkromná spoločnosť.

Obec nemá obecné kompostovisko, ani zberný dvor odpadu. Neoficiálny zberný dvor funguje vo dvore hasičskej zbrojnice.

HLUK A VIBRÁCIE

V obci sa nenachádza výrobná prevádzka, ktorá by svojou činnosťou z hľadiska hluku výrazne rušila obytnú funkciu. Výrobná zložka sídla je umiestnená od obce za bariérou tvorenou železnicou a hlavnou cestou. Hluk a vibrácie môžu byť spôsobené automobilovou a železničnou dopravou. Katastrom obce prechádza hlavná železničná trať Bratislava - Žilina a tiež cesta I. triedy č. 61. Železnica predstavuje pre zastavané územie väčšiu záťaž, nakoľko je k nemu bližšie ako cesta I/61. V rámci rekonštrukcie úseku železničného koridora bola na styku trate s obcou vybudovaná protihluková stena.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí:
(Tabuľka č. 1 z Prílohy Vyhlášky MZ SR č. 549/2007)

Kategória územia	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov L _{Aeq,p}
			Pozemná a vodná doprava L _{Aeq,p}	Železničné dráhy L _{Aeq,p}	Letecká doprava		
					L _{Aeq,p}	L _{ASmax,p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom (napríklad kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály).	deň večer noc	45 45 40	45 45 40	50 50 40	– – 60	45 45 40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.	deň večer noc	50 50 45	50 50 45	55 55 45	– – 65	50 50 45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	deň večer noc	60 60 50	60 60 55	60 60 50	– – 75	50 50 45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň večer noc	70 70 70	70 70 70	70 70 70	– – 95	70 70 70

OCHRANA PRÍRODY

Do katastrálneho územia obce Tr. Bohuslavice nezasahuje žiadne VCHÚ (CHKO, ani Národný park). Na celú plochu katastra sa s výnimkou ďalej spomenutých maloplošných chránených území z pohľadu zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. vzťahuje prvý stupeň územnej ochrany (§12).

Medzi maloplošné chránené územia v k.ú. a zasahujúce do k.ú. patrí:

- Prírodná rezervácia Hájnica,
- Prírodná rezervácia Turecký vrch.

Prírodná rezervácia Hájnica

Evidenčné číslo: 42
 Výmera chráneného územia: 22 283 m²
 Rok vyhlásenia: 1967
 Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: Komisia SNR pre kultúru a informácie
 Spravovací orgán: ŠOP - S-CHKO Biele Karpaty

Predmet ochrany: CHÚ predstavuje zvyšky xerothermných trávnatých zárastov s masovým výskytom chráneného druhu hlaváčika jarného (*Adonis vernalis*), ktorý v týchto oblastiach dosahuje severnú hranicu svojho rozšírenia na území SR. CHÚ sa využíva ako vedeckovýskumný objekt.

Stupeň ochrany: 4.

Prírodná rezervácia Turecký vrch

Evidenčné číslo: 179

Výmera chráneného územia: 304 200 m²

Rok vyhlásenia: 1984

Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: Ministerstvo kultúry SSR

Spravovací orgán: ŠOP - S-CHKO Biele Karpaty

Predmet ochrany: Ochrana xerothermných biocenóz s bohatým výskytom panónskych, pontických a mediteránnych druhov na vedeckovýskumné a náučné ciele.

Stupeň ochrany: 4.

Obe uvedené prírodné rezervácie majú stanovené ochranné pásmo do vzdialenosti 100 m od vonkajšej hranice rezervácie. V ochrannom pásme platí 3. stupeň ochrany.

Do k.ú. zasahuje 1 Územie európskeho významu (lokalita Natura 2000):

- SKUEV 0567 Turecký vrch

Názov: Turecký vrch

Kód územia: SKUEV 0567

Kraj: Trenčiansky

Rozloha: 31,9 ha

Správca územia: CHKO Biele Karpaty

Katastrálne územia: Nové Mesto nad Váhom, Trenčianske Bohuslavice

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchideaceae*)

6240* Subpanónske travinnobylinné porasty

9180* Lipovo-javorové sutinové lesy

91H0* Teplomilné panónske dubové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany:

spriadáč kostihojový *Callimorpha quadripunctaria* *

priadkovec trnkový *Eriogaster catax*

roháč obyčajný *Lucanus cervus*

Územie PR Hájnica je tiež navrhnuté v C etape do siete Natura 2000 ako územie eu. významu SKUEV 0805 Hájnica. Obe ÚEV majú navrhnutý identický stupeň ochrany ako uvedené PR, výmera je tiež takmer totožná.

§12 zákona č. 543/2002 Z.z. - Prvý stupeň ochrany

Na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31, platí prvý stupeň ochrany, podľa ktorého sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

a) vykonávanie činností meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä na ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu tŕstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu, okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom,

b) rozšírenie nepôvodného druhu rastliny alebo živočícha za hranicami zastavaného územia obce s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo po dohode s ministerstvom pôdohospodárstva, druhov uvedených v schválenom lesnom hospodárskom pláne alebo druhov pestovaných v poľnohospodárskych kultúrach,

c) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady,

d) leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív,

e) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka,

f) likvidáciu geologického diela alebo geologického objektu,

- g) zasahovanie do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť,
- h) vyradenie ostatnej vodnej plochy a jej pridelenie do užívania na účely podnikania v osobitnom režime.

§15 zákona č. 543/2002 Z.z - Tretí stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, je zakázané:

- a) vykonávať činnosti uvedené v § 13 ods. 1 písm. a); § 13 ods. 3 platí rovnako,
- b) vchádzať alebo stáť s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy; § 13 ods. 3 platí rovnako,
- c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce,
- d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce,
- e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie,
- f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroje, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb,
- g) rozširovať nepôvodné druhy,
- h) zbierať rastliny vrátane ich plodov,
- i) organizovať spoločné poľovačky,
- j) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom.

(2) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

- a) vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a) až e), i), j), l), m) a o),
- b) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule,
- c) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti,
- d) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia,
- e) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb,
- f) vykonávanie technických geologických prác.

(3) Zákaz podľa odseku 1 písm. c) neplatí na pohyb

a) v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,

b) na miestach, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), a na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli a na úradnej tabuli dotknutej obce.

(4) Zákaz podľa odseku 1 písm. d) až h) neplatí na miestach vyhradených spôsobom uvedeným v odseku 3 písm.

b). Zákaz podľa odseku 1 písm. h) neplatí na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz. Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.

§15 zákona č. 543/2002 Z.z - Štvrtý stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, je zakázané:

- a) vykonávať činnosti uvedené v § 14 ods. 1; § 13 ods. 3 a § 14 ods. 3 a 4 platia rovnako,
- b) ťažiť drevnú hmotu holorubným hospodárskym spôsobom,
- c) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu,
- d) aplikovať chemické látky a hnojivá,
- e) rozorávať existujúce trvalé trávne porasty a rúbať dreviny,
- f) zbierať nerasty alebo skameneliny,
- g) oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- h) umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat,
- i) vykonávať geologické práce,
- j) umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,
- k) voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov (služobný pes) a poľovného psa.

(2) Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

- a) vykonávanie činností uvedených v § 12 písm. a), c), e) až h), § 13 ods. 2 písm. c), i), j) a l) a § 14 ods. 2 písm. d) až f),

b) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajňovanie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať veľkých dobytčích jednotiek; súhlas sa nevyžaduje na miestach vyhradených orgánom ochrany prírody spôsobom uvedeným v § 13 ods. 3 písm. b),
c) *umiestnenie stavby.*

Územím cenným z hľadiska ochrany prírody a krajiny sú aj brehové porasty rieky Váh a miestnych vodných tokov.

OCHRANA LOŽÍSK NERASTNÝCH SUROVÍN

Obvodný banský úrad v Prievidzi eviduje v katastri obce Tr. Bohuslavice časť chráneného ložiskového územia Beckov I totožného s dobývacím priestorom Beckov I na ochranu nerastu štrkov a pieskov. T.č. je CHLÚ a DP bez organizácie (od 19.3. 2015, na základe oznámenia o zániku práva k DP pre Holcim Slovensko, a.s., Rohožník).

Vrcholové body chráneného ložiskového územia sa rozprestierajú v k.ú. Beckov, Nové Mesto nad Váhom, Trenčianske Bohuslavice a sú uvedené v tabuľke:

Názov	ID lomového bodu hranice	Súradnice Y	0,00
CHLÚ + DP Beckov I	7	511166,00	1216648,00
	8	511020,00	1216440,00
	9	511180,00	1216334,00
	10	511031,00	1216132,00
	11	510917,00	1215935,00
	12	510838,00	1215815,00
	13	510742,00	1215700,00
	14	510655,00	1215625,00
	15	510490,00	1215537,00
	16	510446,19	1215552,10
	17	510218,62	1215721,29
	18	510312,53	1215870,28
	19	510412,75	1216058,35
	20	510,485,26	1216204,35
	21	510608,55	1216441,08
	22	510640,77	1216579,16
	23	510755,00	1216800,00
	24	510953,00	1217255,00
	27	511363,46	1217257,69
	28	511373,16	1217078,20
	29	511069,72	1216710,08

Podľa vyjadrenia Ministerstva ŽP SR sa v predmetnom k.ú. nachádza výhradné ložisko "Nové Mesto nad Váhom - štrkopiesky a piesky (630), s určeným DP. Obe uvedené ložiskové územia sú umiestnením totožné.

PRVKY ÚSES

Podľa ZaD č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja do riešeného k.ú. zasahuje biocentrum č. 54 - Turecký vrch, biocentrum č. 53 – Zelená voda a biocentrum č. 38 - Hájnica. Všetky uvedené biocentrá sú regionálneho významu. Tieto biocentrá sú navzájom prepojené hydrickým biokoridorom regionálneho významu, ktorý ide pozdĺž toku potoka Bošáčka.

Hydrický biokoridor reg. významu je vedený aj pozdĺž Biskupického kanála Váhu. Pozdĺž toku rieky Váh je vedený hydrický biokoridor nadregionálneho významu NRBK 1 Váh, ďalší koridor nadregionálneho významu je vedený od biocentra Turecký vrch v juhozápadnom smere (do riešeného k.ú zasahuje len okrajovo).

V k.ú. Tr. Bohuslavice sú navrhované viaceré genofondové plochy (návrh ÚPN VÚC), podľa ÚPN VÚC je tu evidovaný aj ochranný les (približne v mieste PR Turecký vrch).

ODPORÚČANIA PRE LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Z analýzy stavu lesov a lesného hospodárstva možno vysloviť nasledovné odporúčania pre ďalšie hospodárenie s lesmi a využívanie ich funkcií v krajine:

- usporiadať prevod medzi PPF s LPF v súlade s vlastníckymi a užívateľskými vzťahmi,
- pri hospodárskych zásahoch v lesných porastoch, ktoré sú záujmom ochrany prírody používať ekologické spôsoby výchovy, ťažby a obnovy porastov,
- postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených (približovacích, lesných) ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch,
- spracovať program revitalizácie vodných tokov, ktoré pretekajú lesnými komplexami tak, aby nedochádzalo k rýchlemu odtoku,
- pri obnove lesných porastov používať autochtónne dreviny z vlastných zdrojov,
- zabezpečiť uplatňovanie osobitných režimov v predpisoch LHP na plochách LPF vyčlenených pre záujmy ochrany prírody,
- na pozemkoch lesného pôdneho fondu alebo vo vzdialenosti do 50 m od hranice lesného pozemku nevykonávať žiadnu stavebnú činnosť (v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch), celkovo rešpektovať uvedený zákon o lesoch,
- protipovodňovú ochranu riešiť komplexne v celom k.ú., a to preventívnymi opatreniami na spomalenie odtoku vody z povodia a zníženie povrchového odtoku vo vhodných lokalitách na lesnej a poľnohospodárskej pôde (protierózne oševné postupy, zasakovacie pásy, revitalizačné opatrenia na lesných cestách, vodozadržné plochy, záchytné a odvodňovacie rigoly a pod.) a opatreniami, ktoré znižujú max. prietok povodne, ako ako je údržba, oprava, rekonštrukcia vodných stavieb,
- rešpektovať Vyhlášku Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 12/2009 Z.z. o ochrane lesných pozemkov v územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkčných lesov.

2.11

PRIESKUMY A ROZBORY ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU

OBRANA ŠTÁTU

V obci nie sú vybudované žiadne objekty súvisiace s obranou štátu. Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

POŽIARNA OCHRANA

V Tr. Bohuslaviciach funguje Obecný hasičský zbor s 8 členmi (na základe Povodňového plánu), hasičská zbrojnica sa nachádza neďaleko cintorína. Prostriedky obecného hasičského zboru: PPS 8 (1 ks), PPS 12 (1 ks), CAS 10-T-148 (1 ks), rýpadlo Poclain (1 ks). Pri futbalovom ihrisku sa nachádza cvičné požiarne ihrisko.

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi a súvisiacimi predpismi.

OCHRANA PRED POVODŇAMI

Obec má vypracovaný a schválený Povodňový plán záchranných prác, z októbra 2010. Na výkon povodňových záchranných prác má obec Obecný hasičský zbor.

Kritické úseky vodných tokov v obci:

- Váh:** Vzdušenie vody v starom koryte Váhu - v Dohnányho kanáli (Chocholnica), v Biskupickom potoku a v Bošáčke.
- Bošáčka:** Prelatie koryta, upchatie mostov (most na elektrovod, lávka pri ihrisku, pri cvičnom ihrisku, pod Tureckom, pri vjazde do tunela, pod štátnou cestou, pri Biskupickom kanáli). Vodný tok Bošáčka je zaradený medzi vodné toky s jestvujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Váhu.

Správca vodných tokov na území obce je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Piešťany.

K.ú. obce Tr. Bohuslavice je súčasťou povodia rieky Váh. Je odvodňované Váhom, potokom Bošáčka a Haluzickým potokom. V zmysle vyhl. č. 211/2005 Z.z. sú vodné toky Biskupický kanál s Váhom a Bošáčka zaradené medzi vodohospodársky významné vodné toky, zaradené do povodňového úseku č. VIII, IX. Ostatné vodné toky sú drobné vodné toky. V riešení k.ú. je na potoku Bošáčka vybudovaná sedimentačná nádrž.

V riešení k.ú. nie je určené inundačné územie podľa par. 61 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon). Rozsah inundačného územia vymedzuje par. 20 zákona o ochrane pred povodňami. Pri povoľovaní stavieb, objektov, zariadení a činností zakázaných v inundačnom území sa postupuje podľa par. 46 vodného zákona. Pri Návrhu ÚPN je nutné vychádzať z par. 20 zákona o ochrane pred povodňami, ktorý špecifikuje stavby a objekty, ktoré je zakázané v inundačnom území umiestňovať a činnosti, ktoré sú v inundačnom území zakázané.

Sú stanovené 3 stupne povodňovej aktivity - I., II., III., pričom III. stupeň je najzávažnejší. Stupne charakterizujú mieru nebezpečenstva povodne, ktorá je vyjadrená určenými vodnými stavmi alebo prietokmi vo vodných tokoch a na vodných stavbách. Konkrétne okolnosti, kedy nastáva I. stupeň, kedy sa vyhlasuje II. a III. stupeň, kedy zaniká I. stupeň a kedy sa II. a III. stupeň odvoláva, sú uvedené v Povodňovom pláne záchranných prác. Ak v dôsledku vzniku povodne hrozí nebezpečenstvo ohrozenia ľudského zdravia, zaplavenia územia a vzniku povodňových škôd, obec alebo orgán ochrany pred povodňami môže vyhlásiť ihneď III. stupeň povodňovej aktivity.

Predpokladaný výkon opatrení na ochranu pred povodňami v kritických úsekoch

(opatrenia na uvoľňovanie prietokových profilov pod mostmi a lávkami, uvoľňovanie ľadových zátarás, zápch z naplavených predmetov a pod.)

V čase nebezpečenstva vzniku povodne a počas nej je premetom opatrení na ochranu pred povodňami hlavne:

- *opatrenia na ochranu pred prielomovou vlnou:*
  - ochrana hrádzí proti vlnobitiu, priesakom, erozívnym vplyvom, výverom a proti preliatiu koruny hrádze,
  - vykonávanie mimoriadnych manipulácií na vodných stavbách,
  - ochrana korýt a brehov vodných tokov proti ich narúšaniu a poškodzovaniu.
- *opatrenia na ochranu pred povodňami spôsobenými nepriaznivými hydrometeorologickými podmienkami:*
  - narúšanie ľadových celín a zátarasov,
  - uzavieranie prietrží hrádží,
  - odvádzanie vôd zo zaplaveného územia,
  - budovanie druhotných ochranných povodňových línií,
  - odstraňovanie prekážok znemožňujúcich plynulý odtok vôd.

CIVILNÁ OCHRANA

V zmysle § 2 ods. 4 vyhl. MV SR č. 297/1994 Z.z. o stavebnotechnických požiadavkách na stavby civilnej ochrany v znení neskorších predpisov bude riešené ukrytie obyvateľstva v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne.

Sklad CO sa nachádza v suteréne materskej školy.

Riešenie záujmov civilnej ochrany sa musí uskutočňovať v zmysle § 4 vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

2.12

ZHODNOTENIE PRIESTOROVÉHO PRIEMETU ODVETVOVÝCH KONCEPCIÍ, STRATÉGIÍ A ZNÁMYCH ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA

Východným podkladom pre spracovanie ÚPN obce Tr. Bohuslavice je nadradená dokumentácia ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ZaD č. 2, vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu:

Záväzné regulatívy územného rozvoja

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.1 Pri územnom rozvoji kraja vychádzať z rovnocenného zhodnotenia nadregionálnych a vnútroregionálnych vzťahov, pri zdôraznení územnej polohy kraja a jeho špecifických podmienok,

1.1.1 Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla trenčianskeho kraja pozdĺž spojnic katowickej a viedenskej aglomerácie a katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Žilina – Trenčín – Bratislava, Trenčín – Nitra),

1.1.2 Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike (trenčianske ťažisko osídlenia, považsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia).

1.2 Formovať ťažiská osídlenia Trenčianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príľahlých vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie,

1.2.2 zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia kraja,

1.2.3 prispieť formovaním osídlenia Trenčianskeho kraja k formovaniu sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov kraja.

1.10 Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,

1.10.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,

1.10.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,

1.10.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

1.10.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

2 V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

2.1 Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.

2.4 Skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít, podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja.

2.5 Usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu.

2.8 Pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:

2.8.1 sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,

2.8.2 postupne vytvárať komplexný systém objektov a služieb pre turistov na diaľničnej a ostatnej cestnej sieti medzinárodného a regionálneho významu,

2.8.3 pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,

2.8.4 všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov.

2.11 Dodržiavať na území osobitne chránených krajinných oblastí a NATURA 2000 únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a cestovným ruchom.

2.12 Na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia.

3 V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

3.1.1 rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky,

3.1.3 optimalizovať sieť škôl a školských zariadení, rovnomernejšie pokryť územie kraja zariadeniami stredného školstva a podľa potreby trhu práce aktuálne reprofilovať študijné odbory.

3.2 Zdravotníctvo

3.2.1 rozvíjať zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej v súlade so schválenou verejnou minimálnou sieťou poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,

3.2.2 vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a primeranú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a službám.

3.3 Sociálna starostlivosť

3.3.2 zabezpečiť rozvoj programu sociálnej starostlivosti a jeho realizáciu pre rôzne vekové, zdravotné a sociálne skupiny občanov a dobudovať sieť sociálnej starostlivosti tak, aby územie Trenčianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a aby sa vytvorila sieť kvalitných, dostupných, ekonomicky efektívnych a flexibilných sociálnych služieb,

3.3.3 vytvárať podmienky pre nové, nedostatkové či chýbajúce formy sociálnych služieb,

3.3.4 očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť primerané nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy – penzióny pre dôchodcov) a služby.

4 V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

4.2 Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie kraja (kopaničiarske osídlenie),

4.3 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel,

4.4 Rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia,

4.5 Posudzovať pri rozvoji územia kraja význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.

5 V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu

5.1 Rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu,

5.2 Realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov,

5.3 Pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody,

5.4 V jednotlivých okresoch kraja neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky navrhnuť na zalesnenie,

5.5 Podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protieróznych pásov a vetrolamov, v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Javorníkov a Považského Inovca,

5.7 Obmedzovať reguláciu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami,

5.8 Vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja,

5.9 Podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolovaných území a začleniť ich do funkcie krajiny,

5.11 Postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch,

5.12 Revitalizovať priestory so zmenenou krajinnou štruktúrou podľa osobitných revitalizačných programov,

5.14 Rekultivovať jestvujúce vyťažené priestory štrkovísk, zemníkov, lomov,

5.15 Uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia vyplývajúce zo schválených krajských a okresných environmentálnych akčných programov,

5.16 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu, prvky územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny,

5.17 Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v pásmach hygienickej ochrany,

5.18 V miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznu ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Trávnika, Vtáčnika, Javorníkov,

5.21 Revitalizovať toky upravené na kanálový typ, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov,

5.22 Venovať pozornosť revitalizácii jestvujúcich potokov a prinávrateniu funkcie čiastočne likvidovaným resp. nevhodne upraveným tokom na riešenom území -zvlášť mimo zastavané územie obcí (zapojenie pôvodných ramien, važín, prírodných úprav brehov a pod. , vysadiť lesy v nivách riek na plochách náchylných na eróziu, chrániť mokrade, spomaliť odtok vôd v upravených korytách,

5.24 Usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, pôdneho fondu a vodohospodárskymi záujmami ťažbu štrkopieskov v alúviu Váhu s uprednostnením ťažby vo vodných nádržiach alebo v korytách tokov oproti ťažbe z porasteného terénu.

6 V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

6.1 Vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja,

6.2 Nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov.

7 V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1 Cestná infraštruktúra

7.1.1 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v ochranných pásmach,

7.2.2 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry a jej ochranné pásma.

7.3 Infraštruktúra vodnej dopravy

7.3.1 Rezervovať a chrániť územie Vážskej vodnej cesty (vnútroštátna vodná cesta medzinárodného významu na území kraja triedy Va, súčasť multimodálneho koridoru č. Va., AGN č. E81) lokalizovanej v trase a úsekoch existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu, vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh.

7.4 Infraštruktúra leteckej dopravy

7.4.3 Rešpektovať ochranné pásma letísk a heliportov všetkých druhov, v súlade s platnými rozhodnutiami o určení ochranných pásiem.

7.6 Hromadná doprava

7.6.1 V návrhovom období, v aglomeráciách Stredného Považia a Hornej Nitry, vybudovať integrované systémy hromadnej prepravy osôb s koordinovanou tarífnou politikou.

7.7 Infraštruktúra cyklistickej dopravy

7.7.1 Vytvoriť územné podmienky pre rozvoj Považskej nadregionálnej cyklomagistrály v trase a úsekoch: hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – Púchov – Považská Bystrica – hranica Žilinského kraja.

8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1 Energetika

8.1.1 Rešpektovať jestvujúce koridory pre nadradený plynovod a elektrické vedenie pre veľmi vysoké napätie,

8.1.2 Realizovať dostavbu TR 400/110 kV Bošáca vrátane prípojných vedení 400 kV a 110 kV,

8.1.9 Vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny,

8.1.11 Rekonštrukcia 110 kV vedenia č. 8757, 8707 Bošáca – VE Kostolná – VE Trenčín.

8.2 Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať pásмо hygienickej ochrany vodných zdrojov a chránené vodohospodárske oblasti Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky a povodia vodárenských tokov Solka-Vyšehradský potok, Tužina a Nitrica a záujmové územia výhľadových vodohospodárskych diel,

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:

v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky:

b) zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia od 2 000 EO do 10 000 EO,

m) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcii ČOV v samostatných obciach ako aglomerácie nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov:

4. Aglomerácia Bošáca,

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách:

a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,

b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

c) zabezpečiť na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na tokoch v súlade s rozvojovými programami a koncepciou rozvoja,

e) vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkovom povodí Váhu a Nitry v súlade s rozvojovými programami a koncepciou vodného hospodárstva,

f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení,

g) zabezpečiť ochranu inundačných území tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti,

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany

Realizovať stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjavy na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR a ďalších tokov v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjavy v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva.

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

9.1.1 Riešiť zneškodňovanie odpadov na území kraja v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, pričom v jeho v intenciách rozpracovať Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja. Usmerňovať odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších environmentálnych záťaží,

9.1.2 Riešiť budovanie zberných stredísk na vyseparované zložky z komunálneho odpadu v mestách a obciach kraja a budovanie kompostární v súlade s právnymi predpismi EÚ,

9.1.4 Podporovať vo všetkých oblastiach vzniku odpadov separovaný zber pre rozvoj recyklácie materiálov zo zhodnotiteľských odpadov,

9.1.5 Celoplošne rozšíriť separovaný zber odpadov s čo najväčším počtom separovaných zložiek (papier, sklo, plasty, kovy a BRO),

9.1.6 Zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného aeróbnym alebo anaeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn),

9.1.7 Uprednostniť spaľovanie energeticky využiteľných odpadov pred skládkovaním, a to len v prípade, že nie je možné tieto odpady materiálovo zhodnotiť,

9.1.8 Povoľovať nové zariadenia na spaľovanie odpadov za podmienky energetického využitia a zároveň tieto odpady nie je možné materiálovo zhodnotiť.

Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

2 Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd znie:

Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách:

33. Aglomerácia Bošáca.

Verejnoprospešné stavby v oblasti energetiky

2 Energetika a teplárenstvo znie:

- 1.1 Dostavba transformovne 400/110 kV Bošáca, vrátane prípojných vedení 400 kV a 110kV (oficiálny názov Elektrická stanica Bošáca)
- 1.5 Rekonštrukcia 110 kV vedenia č. 8757, 8707 Bošáca – VE Kostolná – VE Trenčín,
- 1.7 Zaústenie 110 kV vedení do TR Bošáca II. z južného smeru, v nasledovných úsekoch:
  - zaústenie 110 kV vedení z Myjavy (č. 8502) a ČSD Nové Mesto nad Váhom / A1 Jaslovské Bohunice (č. 8853)
  - zaústenie 110 kV vedení z VE Nové Mesto nad Váhom / VE Horná Streda (č. 8760) z Piešťan I., Piešťan II., Tesly Piešťany.

3. ZÁVERY

3.1

SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PRIESKUMOV A ROZBOROV

Územie riešené v týchto prieskumoch a rozboroch je vymedzené katastrálnym územím obce Trenčianske Bohuslavice. Obec leží na západnom Slovensku, neďaleko hraníc s Českou republikou. Patrí do okresu Nové Mesto nad Váhom v Trenčianskom kraji, je členom Združenia obcí - Mikroregiónu Bošáčka. Obec leží pri ústí potoka Bošáčka a celej bošáckej doliny do Váhu, medzi vrchom Hájnica a Tureckým vrchom, v podhorí Bielych Karpát. Trenčianske Bohuslavice sú počtom obyvateľov cez 900 stredne veľká dedina, rozloha chotára je 640 ha. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1208.

Pre vyhotovenie prieskumov a rozborov boli použité 2 základné druhy (zdroje) poznania, a to:

- a) podrobný prieskum riešeného územia (k.ú.) spracovateľským kolektívom,

- b) štúdium a čiastočný priemet množstva materiálov, ktoré boli pre obec Trenčianske Bohuslavice spracované (dokumentácie, fyzické aj elektronické podklady, mapy, vyjadrenia a konzultácie, a pod.).

Pri oboch spôsoboch spracovania bolo postupne získané veľké množstvo grafických aj textových vstupov, ktoré sa týkali urbanistickej štruktúry dediny a jej k.ú., stavu dopravnej siete, technickej infraštruktúry, krajinného prostredia a ochrany prírody a krajiny, stavu životného prostredia, stavebných objektov a tiež možností rozvojového potenciálu obce. Pri prieskumoch a rozboroch boli definované problémy obce, ktorých poznanie je dôležitým krokom k návrhu jej správneho budúceho rozvoja.

Výsledky tejto úvodnej fázy novej územnoplánovacej dokumentácie obce sú prezentované v textovej a grafickej časti.

Grafická časť prieskumov a rozborov sa skladá celkovo z 9 výkresov, ktoré sú vypracované v príslušných mierkach a podrobnosti, aby bola zachovaná prehľadnosť a informačná hodnota výkresu:

1.	ŠIRŠIE VZŤAHY	<i>M 1:50 000</i>
2.	KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ ROZBOR K.Ú. OBCE	<i>M 1:5 000</i>
3.	KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ ROZBOR ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	<i>M 1:2 000</i>
4.	PROBLÉMOVÝ VÝKRES	<i>M 1:5 000</i>
5.	ROZBOR DOPRAVNÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA	<i>M 1:5 000</i>
6.	ROZBOR TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA - ELEKTRIFIKÁCIA, TELEKOMUNIKÁCIE	<i>M 1:5 000</i>
7.	ROZBOR TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA - PLYNOFIKÁCIA	<i>M 1:5 000</i>
8.	ROZBOR TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA - VODNÉ HOSPODÁRSTVO	<i>M 1:5 000</i>
9.	KRAJINNO-EKOLOGICKÝ PLÁN - KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA A PRVKY ÚSES	<i>M 1:10 000</i>

Ďalšími fázami v procese spracovania ÚPD bude zadanie (textová časť), návrh (textová aj grafická časť, čistopis ÚPN).